Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 93 (6. 792) 1989 йил 22 апрель, шанба. Баҳоси 3 тийин

Тантанали йиғилиш

Москвада

21 апрель куни Кремлдаги Съездлар саройида Москва шаҳри меҳнаткашлари вакилларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 119 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Пойтахт ва Москва области меҳнаткашлари, ишлаб чиқариш илғорлари, КПСС ветеранлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, Совет Қуролли Кучларининг жангчилари бу ерга тўпландилар. Чет эл дипломатлари, чет мамлакатлардан келган меҳмонлар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведевнинг «Ленинизм ва қайта қуриш: реализм ва ижодкорлик учун» деган мавзуда қилган доклади зўр эътибор билан тингланди.

Сўнгра катта байрам концерти бўлди.

Тошкентда

21 апрель куни Тошкентда шаҳар жамоатчилиги вакилларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 119 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди. Алишер Навоий номли театрга Ўзбекистонда Совет ҳокимияти учун кураш қатнашчилари, партия ва уруш ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, зиёлиларнинг вакиллари, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи жангчилари келдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. И. Иброҳимов «Ленинизм байроғи остида қайта қуриш йўлидан» деган мавзуда доклад қилди.

* * *

Шу куни тантаналарнинг иштирокчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 119 йиллиги муносабати билан пролетар революцияси доҳийси ҳайкали пойига гуллар қўйишди.

Ишларимизни Ленинга қиёслайлик

Бугун Владимир Ильич Ленин туғилган кун. Совет кишилари, Ер юзидаги жуда кўп халқлар ҳар йили 22 апрелда буюк инсон, мутафаккир, революционер, Октябрь илҳомчиси, Коммунистик партия асосчисига чексиз меҳр-муҳаббатлари, унинг ўлмас ғояларига садоқатларини изҳор этадилар.

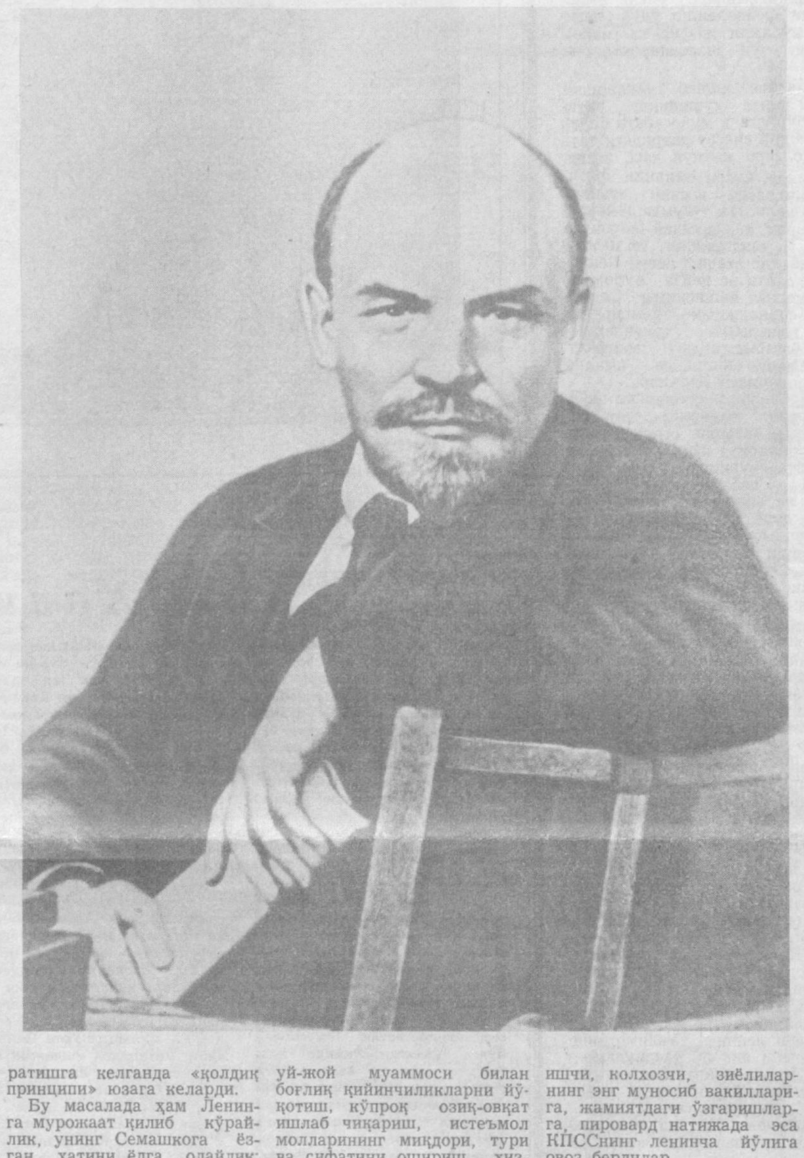

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ўзгарувчан шамоли бизнинг Ленинга муносабатимизга ҳам янгича назар ташлашни талаб қилди. Унинг асарлари, ленинча социализм идеали совет кишилари учун ҳамиша диалектик ижодий фикрлашнинг, назарий бойлик ва сиёсий зийракликнинг битмас-туганмас сарчашмаси бўлиб келган. Аммо ҳозир «турғунлик даври» деб номланган йилларда расмий ҳарфхўрлар ғайриилмий, мантиқсиз режаларини унинг асаридан юлиб олинган сўзлар билан «асослаш»га уринганликлари ҳам маълум. Владимир Ильичнинг ўзи бу ҳақда шундай ёзган: «Ижтимоий воқеалар соҳасида айрим фактчаларни юлиб олиш, мисолбозлик қилишдан кенг тарқалган ва жуда асоссиз бўлган услуб йўқ. Умуман мисоллар танлаб олиш — ҳеч қийин эмас, лекин бунинг ҳеч қандай аҳамияти йўқ...»

Ленин эса реал тарихий вазиятни таҳлил қилиш, ижтимоий тафаккур яратган барча яхши нарсалардан фойдаланган ҳолда қарорлар қабул қилишга ўргатарди. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрелида бўлиб ўтган Пленумидан сўнг бунга тўла амал қилина бошланди, дейишга асосимиз бор. «К. Маркс билан В. И. Лениннинг яқин вақтларгача ё бир томонлама идрок этилган ёки бутунлай тилга олинмай қўйилган кўпгина ғоялари янгича талқин этилмоқда. Илмий, инсонпарвар социализмнинг ижодий негизи догматизмга қарши курашда қайтадан бунёд этилмоқда». — XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси минбаридан туриб айтилган бу сўзлар замирида нақадар чуқур маъно ётибди.

Инсонпарвар социализм. Ана шу сўзларнинг ёнма-ён қўйилганлиги табиийлигига ажабланмаймиз. Биз ҳамма вақт социализмнинг байроғига «Ҳамма нарса инсон учун, унинг бахт-саодати учун!» сўзлари ёзилган, деб такрорламасмидик? Шиор бошқа, ҳаёт бошқа экан. Қарорларимизда инсон фаровонлигини ошириш биринчи ўринга қўйилардию амалда эса социал-маданий соҳани ривожлантиришга маблағ ажратишга келганда «қолдиқ принципи» юзага келарди.

Бу масалада ҳам Ленинга мурожаат қилиб кўрайлик, унинг Семашкога ёзган хатини ёдга олайлик: «Николай Александрович! Менинг олдимда ўртоқ Иван Афанасьевич Чекунов ўтирибди, жуда ажойиб меҳнаткаш деҳқон, коммунизм асосларини ўзича пропаганда қилувчи киши.

У кўзойнагини йўқотиб қўйибди... Яхши кўзойнак топишида унга ёрдам бера олмайсизми?

Ёрдам қилишингизни ва топилган - топилмаганлигини менга секретарингиз хабар қилишини илтимос қилишингизни ўтиниб сўрайман».

Коммунистик партиямизнинг кейинги вақтларда қабул қилган асосий қарорлари бевосита конкрет инсонга, унинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришга қаратилганлиги билан ажралиб туради. Партия ишлаб чиққан ва амалга ошираётган кучли социал сиёсатнинг асосий йўналишлари — аҳоли турмуш даражасини кўтариш, уй-жой муаммоси билан боғлиқ қийинчиликларни йўқотиш, кўпроқ озиқ-овқат ишлаб чиқариш, истеъмол молларининг миқдори, тури ва сифатини ошириш, хизмат кўрсатиш соҳасини, соғлиқни сақлашни ривожлантириш, олий ва ўрта таълимни ислоҳ қилиш — хуллас ҳамма нарса инсонпарвар социализм афзалликларини намоён қилишга қаратилган.

Бу кенг кўламли режаларни амалга оширишда энди биринчи қадамлар қўйиляпти. Ҳали таъминотда узилишлар учраб турибди, турғунлик даври ғовларини йўлдан олиб ташлаш осон бўлмаяпти. Аммо биз жамиятимизда бутун ижтимоий муҳит ўзгарганлиги, янгиланиш ғоялари моддий тус ола бошлаганлиги, партиянинг қайта қуриш йўлини совет халқи тобора кучлироқ қўллаб-қувватлаётганлигини таъкидлашимиз керак.

Бу СССР халқ депутатлигига сайловларда ўзининг тўла аксини топди. Совет халқи бу гал ҳақиқатан ҳам ишчи, колхозчи, зиёлиларнинг энг муносиб вакилларига, жамиятдаги ўзгаришларга, пировард натижада эса КПССнинг ленинча йўлига овоз бердилар.

«Агар биз ҳаммамиз отамиз Ленинга таянсак ва унинг қонуни йўлидан борсак, угина Россияни қутқара олишини биздаги ҳамма деҳқонлар яхши тушунадилар». Владимир Ильич бу хатни 1917 йил майида чекка қишлоқлардан биридан олган эди. Ҳали Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қозонмасдан аввал оддий меҳнаткашларнинг Ленинга, демак у асос солган большевиклар партиясига ишончи юксак эди.

Биз жамиятимизда ленинча принципларни қарор топтираётган эканмиз, ишимизни, турмушимизни унга қиёслаш жуда зарурдир. Айни вақтда социализмни ривожлантиришда эришилган реал муваффақиятлар Ильичнинг хотирасига энг яхши ҳайкал эканлигини ҳам эсда тутайлик.

«ҚЎШИЛСИН МЕҲНАТИМ МЕНИНГ— МЕҲНАТИГА РЕСПУБЛИКАМНИНГ»

Коммунистик шанбаликни эркин меҳнат байрами, деб таърифлашади. Бугун — В. И. Ленин таваллудининг 119 йиллиги кунида минг-минглаб ҳамшаҳарларимиз анъана бўйича дастгоҳлари, қурилиш майдонлари, ташкилот ва муассасалари томон йўл олдилар. Улар Ильич васиятларига садоқатларини, қайта қуришни амалга оширишга бўлган қатъиятларини намойиш қилиш учун ҳам шанбаликка чиқдилар.

Махсус мухбирларимиз шанбаликнинг дастлабки дақиқалари ҳақида хабар қиладилар.

Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводи

⊙ СОАТ 6.45. 2750 киши — коллективнинг ҳар бир аъзоси иш жойига шошилмоқда. Республикада биринчилар қатори В. И. Ленин туғилган куннинг 119 йиллигига бағишлаб Коммунистик шанбалик ўтказиш ташаббускори бўлган тепловоз ремонтчиларни завод ҳовлисида кутиб олиб, улар кўксига рамзий белгилар тақиб қўйишди.

⊙ СОАТ 7.15. В. И. Ленин ҳайкали олдида митинг бошланди. Корхона партия комитетининг секретари Андрей Викторович Елисеев уни қисқача кириш сўзи билан очди. Корхона ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, турли миллат вакиллари, ёшлар «Буюк почин»га садоқатлари бугун ҳар қачонгидан ҳам самаралироқ ишлаш ниятида эканликлари ҳақида гапирадилар. Интернационал коллектив аъзолари электр монтаж цехи ишчиси Александра Шабанова, ғилдирак цехининг кран машинисти Мўътабар Маҳмудхўжаева, дизель цехи слесари Герейхон Аслонов, электр аппаратлари цехи слесари Равиль Содиқов ва бошқалар ҳар қачонгидек меҳнат беллашуви маромини белгилаб берадилар.

⊙ СОАТ 7.30. Митинг тугаши биланоқ бутун Туркистондаги революцион ҳаракат маркази бўлган Тошкентда қуролли қўзғолон бошланганидан дарак берган тарихий гудок томон кекса коммунист Александр Михайлович Каськов ва Яков Данилович Деркач йўл олдилар.

Шундай қилиб, «Қизил шанбалик» тўлқини кучга кирди.

⊙ СОАТ 9.00 Илк хушхабар олинди: аҳд қилинган 9 жуфт ғилдиракдан биринчи жуфти тайёр бўлибди! Икки мингта локомотив колонкасидан 350 таси, 15 тонна пўлатдан 3 тоннаси ҳозирлаб қўйилди!

⊙ СОАТ 10.00. Шанбалик штабига илғор бригадаларнинг номларини бирин-кетин хабар қилишмоқда: Сафар Кандахаров бригадаси — ғилдирак цехидан, Василий Дидок — механика цехидан, Владимир Лисичников — электр аппарати цехидан, Виктор Пишчев — тепловоз цехидан юқори меҳнат унумдорлигига эришганликлари қайд этилди.

⊙ СОАТ 12.00. Корхона партия комитети секретарининг ўринбосари Эркинжон Қаҳҳоров дастлабки маълумотлар билан таништиради:

— Бевосита дастгоҳлар ёнида 1757 ишчи ишлаяпти. Уларнинг кўпчилиги энг юқори унумдорликка эришяпти. Смена охиригача 85 минг сўмлик товар маҳсулоти тайёрланади. Бундан ташқари 1000 сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилади. 1 тепловоз секцияси, 1 дизель, 9 жуфт ғилдирак, 6 та тортиш двигатели ремонт қилинади. Ҳаммаси бўлиб 4 минг сўм маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводи

⊙ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК ўтказиш штаби иш маромини диққат билан кузатиб турибди, — дейди корхона касаба союз комитетининг раиси Валентина Яковлевна Пипкина. — Биз шанбалик қатнашчилари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиблари учун пул мукофотлари, ёрлиқлар таъсис этдик.

— Цехларга ғолиблик лентаси, фахрий ёрлиқ ва пул мукофотлари берилади.

Бу ерда ҳақиқий меҳнат байрами ҳукм суряпти: завод ҳовлисида бадиий ҳаваскорлик ансамбли қатнашчилари концерт беришяпти. Корхона базасидаги 39-билим юрти ва оталиқдаги 110-мактаб ўқувчилари, ветеранлар завод ҳовлисини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва тартибга келтириш билан бандлар. Кўпчилик эса ўз дастгоҳлари олдида.

Ҳозирча механика, йиғув ва тайёрлов цехларининг коллективлари эришган дастлабки ютуқлар шанбалик штаби дафтарида акс этган.

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси

⊙ БИРЛАШМА КОЛЛЕКТИВИ 1988 йил якунига кўра Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан. Бу ерда шу йилнинг биринчи квартал плани ҳам барча кўрсаткичлар бўйича адо этилди. Иккинчи квартал ҳам яхши бошланди. Бугунги шанбалик меҳнат муваффақиятларини мустаҳкамлайди. Бирлашма шанбалик штабининг бошлиғи Валерий Павлович Обухов қуйидагиларни маълум қилиб турибди:

⊙ СОАТ 8.30. Беш минутлик митинг бўлди. Шанбаликда 2 минг 694 киши қатнашяпти. Уларнинг бугунги нияти 17 минг сўмлик товар маҳсулоти, 2 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари тайёрлаш. Беш йиллик фондига минг сўм ўтказилади.

⊙ СОАТ 12.00 Шанбалик қатнашчилари биринчи янги кенг истеъмол буюми — торт учун наборларнинг дастлабки туркумини тайёрлашди.

⊙ СОАТ 13.00 «Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси учун автоматик линияга биринчи агрегат йиғилди.

Бирлашмамизга қарашли Ильич номли заводда эса 3-уйсозлик комбинати учун махсус технологик ускуналар тайёрлаш қизғин боряпти.

А. Ҳабибуллаев бошлиқ темирчилик-пайвандлаш цехи коллективи ҳақиқий меҳнат унумдорлигини кўрсатяпти! Е. Классин бошчилик қилаётган станоксозлик-йиғув цехи коллективи ҳам улардан қолишаётгани йўқ.

Ю. ГАГАРИН номли боғда эса ободонлаштириш ишлари олиб борилялпти...

* * *

⊙ БУГУН чинни заводи, «Малика», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли, «Шарқ гули» ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқа ўнлаб корхоналар ҳамда қурилиш майдонларида ҳам жўшқин меҳнат ҳукмрон.

Келаётган хабарларнинг оқими кучаймоқда. Лекин газета биринчи саҳифасига қўл қўйиш вақти етди. Олинган энг сўнгги хабарлар қўрғошинга қуйилаётган, газетани босишга тараддуд кўрилаётган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонасида ҳам шанбалик давом этяпти...

Табриклаймиз, ғолиблар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1988 йилги давлат планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқдилар.

1988 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш давлат планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасида қуйидаги коллективлар ғолиб деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотлансин. Улар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги республика Ҳурмат тахтасига ёзилсин ҳамда дипломлар ва пул мукофотлари топширилсин.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН:

СССР Ўрмон саноати министрлигига қарашли «Узбекмебель» территориал ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент кўзгу мебель фабрикаси.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли Тошкент кўн-галантерея ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ўзбекистон ССР Госстройига қарашли «Ташгорстрой» территориал ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Строймеханизация» ихтисослаштирилган тресги.

Ўзбекистон ССР Госстройига қарашли «Ташгорстрой» территориал қурилиш бирлашмаси 1-уйсозлик комбинатининг Тошкентдаги «Ҳурмат белгиси» орденли 5-пардозлаш ишлари бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг Тошкент телеграф-телефон станцияси.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги Тошкент шаҳар ижроия комитети умумий овқатланиш бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлигининг Тошкент шаҳридаги Н. И. Кузнецов номли 5-ўрта умумий таълим мактаби.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлигининг Тошкент шаҳридаги 11-ўрта ҳунар-техника билим юрти.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг республика қўғирчоқ театри.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг радиоэшиттириш ва овоз ёзиш республика уйи.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг У. О. Орипов номли электроника институти.

* * *

1988 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш давлат планини муваффақиятли бажаргани учун қуйидаги коллективлар республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топилди, ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланиб, уларга дипломлар ва пул мукофотлари топшириладиган бўлди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН:

СССР Темир йўллар министрлигига қарашли метрополитенлар Бош бошқармасининг В. И. Ленин номли Тошкент метрополитени.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкентдаги фурнитура ишлаб чиқариш заводи.

Ўзбекистон ССР Госстройига қарашли «Узстройдревпром» территориал бирлашмасининг қуёшдан муҳофаза қурилмалари заводи.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги министрлигига қарашли Тошкент шаҳар пассажир автотранспорт бирлашмасининг Тошкентдаги 2-маршрут таксилари автокорхонаси.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигига қарашли «Узрембиттехника» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкентдаги «Металлобитремонт» бош корхонаси.

Ўзбекистон туризм ва экскурсиялар республика Советига қарашли «Ташкенттурист» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Москва» туристик комплекси.

Ўзбекистон ССР бадиий фондига қарашли Тошкент амалий санъат экспериментал ижодий комбинати.

Гуллар поёндоз

Владимир Ильич Ленин номи билан аталадиган пойтахтимизнинг бош майдонидаги бу салобатли ҳайкал пойи қишу ёз гулларга бурканган бўлади. Доҳий ҳайкали остида партиялар ва ҳукуматлар номидан қўйилган турфа гулчамбарлар ёнида чорбоғдан узиб ёки даладан териб келинган оддийгина гулларни учратасиз. Кунлар ўтаверади, фасллар алмашинаверади, аммо Ильич ҳайкали пойида гуллар яшнаб тураверади.

Чунки халқимизнинг унга меҳр-муҳаббати чексиз. Кишилар бу даста гул ёки гулчамбар билан унинг хотирасини яна ва яна ёд оладилар, эҳтиромларини изҳор этадилар.

22 апрелда эса В. И Ленин ҳайкалининг пойи ҳақиқий гулзорни эслатади. Ёшу-қари доҳий таваллуд топган кунда унга шахсий ҳурматини ифода қилиш учун қўлда гул билан унинг номидаги майдонга келадилар.

Ильичга чексиз муҳаббатимиз, садоқатимиз рамзи — унинг ҳайкали пойидаги гуллар ҳамиша яшнаб турсин.

СУРАТЛАРДА: Тошкент, Владимир Ильич Ленин номидаги майдон, 1989 йил 21 апрель.

Т. Каримов фотолари.

ЛЕНИНИЗМ—ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ҒОЯВИЙ-НАЗАРИЙ АСОСИ

К. Маркс ва Ф. Энгельс революцион таълимотининг гениал давомчиси, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ташкилотчиси, оламшумул социал революциянинг раҳбари, жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси, халқаро ишчилар синфининг, бутун меҳнаткашларнинг доҳийси В. И. Ленин туғилган кунга 119 йил тўлмоқда. У ўзининг ёрқин, қаҳрамонона ҳаётини тўлалигича пролетариатнинг ва барча мазлум омманинг социал озодлиги учун, меҳнаткаш халқ бахт-саодати учун курашга бағишлади.

В. И. Ленин империализм ва пролетар революциялари даврининг тарихий шарт-шароитлари таҳлилига диалектик-материалистик усулни ижодий қўллаб илмий социализм асосчилари К. Маркс ва Ф. Энгельснинг назарий меросини бойитди, марксизм тараққиётида янги босқични очди. Лениннинг империализм ҳақидаги, социалистик революция ва пролетариат диктатураси тўғрисидаги, партия тўғрисидаги, демократия ва социализм учун курашда пролетариатнинг синфий иттифоқдошлари тўғрисидаги, социал ва миллий озодликнинг узвий алоқалари тўғрисидаги, шунингдек ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари тўғрисидаги таълимотлари барча мамлакатларнинг революционерлари учун бебаҳо ғоявий-назарий ва методологик қурол бўлиб қолди, — деб таъкидланган эди КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорида. Лениннинг социалистик Ватанни ҳимоя қилиш ҳақидаги ғоялари муҳим аҳамиятга эга. Социализм ва коммунизм қуриш йўллари тўғрисида Ленин яратган фан унинг назарий ижоди чўққиси бўлди. Ленинизм—бу XX асрнинг ижодий марксизми, бу ҳозирги дунёдаги энг илғор ва таъсирчан идеология, келажак эгаларининг енгилмас идеологияси; ҳозирги даврнинг энг илғор социал фалсафасининг жамланган ифодасидир. У на давр доираси билан чекланган, на миллий қобиқлар юкини ҳис этади.

В. И. Ленин ва у ташкил этган Коммунистик партия раҳбарлигида Россия ишчи ва деҳқонлари бундан етмиш йилдан кўпроқ муқаддам буржуазия ва помешчиклар ҳокимиятини ағдариб ташладилар, инсоният тарихида биринчи марта ер шарининг олтидан бир қисмида пролетариат диктатурасини ўрнатдилар, жаҳон империализми ва революция тўнтариб ташлаган эксплуататор синфлар билан доимий олишувда Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиб қолдилар.

Совет ҳокимияти ғалаба қозонганидан сўнг ленинизмда социалистик қурилишнинг назарий ва амалий масалалари марказий ўринни эгаллади. Владимир Ильич қолоқ, ҳар томонда душманлар билан қуршалган мамлакатда социализм қуриш мумкин эканлигини илмий асослаб берди, СССРда социализм қурилиши концепцияларини ишлаб чиқди, унинг амалга оширилишига амалда раҳбарлик қилди.

Совет ҳокимияти йилларида Ватанимиз қудратли социалистик давлатга айланди. Инсоннинг инсон томонидан эксплуатация қилиниши абадий тугатилди. Совет республикаларининг В. И. Ленин ғояси асосида ССР Иттифоқига бирлашуви социализм қурилишида мамлакатимизнинг куч ва имкониятларини кўпайтириб юборди. Инсоният тарихида биринчи марта социалистик жамият ташкил этилди, бу ёлғиз, алоҳида олинган мамлакатда социализм қуриш мумкин эканлиги ҳақидаги ленинча башоратнинг тарихан тўғри эканлигининг ёрқин намойиши бўлди.

Тарихий тажриба В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган партия, давлат ва ижтимоий ҳаёт принциплари ҳамда нормаларидан у ёки бу ҳолда чекинишга йўл қўйиб бўлмаслигини кўрсатмоқда. Сиёсатдаги хатолар, ишларимиздаги турғунлик, одамларни тарбиялашдаги, жамоат фикрини шакллантиришдаги, маънавий маданиятдаги хатоларимиз шу билан боғлиқ.

«Бутун 70 йил мобайнида партиямиз билан халқимиз социализм ғоясидан илҳом олиб, уни барпо этдилар. Аммо ҳам ички, ҳам ташқи сабаблар тақозоси билан биз янги ижтимоий тузумнинг ленинча принципларини етарлича тўла-тўкис юзага чиқара олмадик. Шахсга сиғиниш, ўттизинчи йилларда вужудга келган бошқарувнинг буйруқбозлик-маъмуриятчилик системаси, бюрократик, догматик ва волюнтаристик сохталиклар, бедодликлар, 70-йилларнинг охири, 80-йилларнинг бошларида эса турғунликка олиб келган ташаббуссизлик ва ишга халақит берувчи ҳолатлар бунга катта халал етказди», — деб таъкидланди КПСС Марказий Комитетининг февраль (1988 йил) Пленумида.

Турғунлик йилларида назариянинг қиймати унинг ҳаётидаги ҳамма зиддиятлар қандай бўлса шундайлигича аниқ тасвирлаб беришидадир, деган Лениннинг кўрсатмалари кўпинча тўғридан-тўғри эътиборга олинмади, социализм тўғрисидаги, унинг муҳим томонлари: ижтимоий мулк, синфий ва миллий муносабатлар, меҳнат ўлчови ва истеъмол ўлчови, кооперация, хўжалик юритиш усуллари, халқ ҳокимияти ва ўз-ўзини бошқариш, бюрократик сохтакорликларга қарши кураш, социалистик идеологиянинг революцион ўзгартирувчи моҳияти, таълим ва тарбия принциплари, партия ва жамият соғлом ривожланишининг кафолати ҳақидаги ленинча қоидалар жўн талқин қилинарди.

В. И. Ленин дадил ҳаракат қилишнинг ажойиб намуналарини кўрсатди, у партия сиёсатини кескин буриб, уни ўзгарган ҳаёт талаблари даражасига кўтарар эди. КПСС, унинг Марказий Комитети мамлакат тақдири учун ҳал қилувчи мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш йўлига ўтганида Лениннинг айнан ана шу намунасига эргашди.

Шу вақтга қадар ҳалок бўлган барча революцион партиялар ўзларининг заифликлари тўғрисида гапиришдан қўрққанликлари учун ҳалок бўлишган. Биз ҳалок бўлмаймиз, чунки биз ўз заифликларимиз ҳақида гапиришдан қўрқмаймиз, ўз заифликларимизни енгиб ўтишга ўрганамиз, деган ленинча қоидага амал қилган партиямиз аввалги ўн йилликнинг салбий оқибатларини ленинча чуқур ва реалистик таҳлил этишга, хато ва камчиликларнинг сабабларни очиб ташлашга ўзида куч ва матонат топа олди. КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми бошлаб берган бутун ҳаётимиздаги қайта қуриш ўз олдига социалистик революциянинг принциплари ва ғояларини барча сарқитлардан тозалашни, янги жамиятнинг тараққиётини жадаллаштиришни, унинг ҳаёти барча жабҳаларини Коммунистик партия изчиллик билан ривожлантириб келаётган ленинизм асосида ўзгартиришни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Ҳозирги замон шароитларида совет жамиятининг барча соҳаларида ленинизм руҳини имкони борича тўла қайта тиклаш — бу қайта қуриш назарияси ва сиёсатида уни ижодий қўллаш демакдир.

Ана шу совет жамияти тарихидаги мураккаб бурилиш босқичида партия қайта ва қайта Ленин даҳосига мурожаат этади.

Партия ишлаб чиққан қайта қуриш, социал-иқтисодий жадаллаштириш концепцияси социализм ҳақидаги туб ленинча ғояларга асосланади, уларни тарихий тажриба ҳамда объектив шарт-шароитларни ҳисобга олиб ривожлантиради ва бойитади. Партия социалистик қурилиш назарияси ва практикасига ижодий ёндошишни В. И. Лениндан ўрганади. Шу муносабат билан КПСС ҳужжатларида биз ҳозирги шароитда янги тузумнинг ленинча қиёфасини қайта тиклашга, уни иллатлар ва сарқитлардан тозалашга, жамиятни қисиб қўйган ва социализмнинг имкониятларини тўла-тўкис рўёбга чиқаришга йўл бермаган жамики тўғаноқлардан халос бўлишга интиляпмиз, деб таъкидланади.

В. И. Ленин социалистик қурилишда экономикани ривожлантириш ҳал қилувчи аҳамиятга эга, деб ҳисоблар эди. Бизда хўжалик иши бизнинг умумий ишимиз, бу биз учун энг қизиқарли сиёсат, деб уқдирган эди Владимир Ильич. Партия В. И. Лениннинг айнан ана шу кўрсатмаларига амал қилиб, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни ҳар томонлама жадаллаштириш, жамият ҳаёти барча соҳаларида туб бурилиш, янгиланиш, революцион қайта қуришнинг стратегик йўналишини ишлаб чиқмоқда ва оғишмай амалга оширмоқда. Жадаллаштириш, қайта қуриш стратегияси энг муҳим йўналиш сифатида КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленумида олға сурилди ва кейинчалик партиямизнинг XXVII съезди, КПСС-нинг XIX Бутуниттифоқ конференцияси, Марказий Комитетнинг кейинги Пленумлари қарорларида чуқур асосланди ва янада ривожлантирилди. Иқтисодий ўсиш суръатларининг янги сифати бўлмиш жадаллаштиришнинг моҳияти фан-техника тараққиёти асосида ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаштиришдан, экономика структурасини қайта қуришдан, бошқаришнинг, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг самарали усулларини жорий этишдан иборатдир.

В. И. Ленин, социализм—бу омманинг жонли ижоди, деб такрорлашдан чарчамас эди. Ленин васиятларига оғишмай амал қилаётган партия ўз ҳужжатларида қайта қуриш вазифалари, социал-иқтисодий жадаллаштириш вазифалари, ана шу ишларда меҳнаткаш омманинг кенг, фаол иштироки билангина, инсон омилининг роли оширилгандагина муваффақиятли ҳал этилади, деб доимо таъкидлайди. Бу КПСС Марказий Комитетининг февраль (1989 йил) Пленумида янги куч билан янгради. Пленум биз экономикамиз, маданиятимиз, социал ва маънавий турмушимизни ривожлантириш йўлларини белгилашга қайси позицияларда туриб ёндошмайлик, инсоннинг ўзи, унинг сиёсий қиёфаси ва ақл-заковати, унинг маҳорати, унинг ватанпарварлиги ва интернационализми, унинг ижод қилиш қобилияти, унинг гражданлик позицияси ва активлиги ҳамиша ҳал қилувчи омил бўлади, деб таъкидлади. Жадаллаштириш, қайта қуриш стратегиясини амалга ошириш учун курашда меҳнаткашлар жипслиги ҳозирги кунларимиз учун ҳаётий зарурат бўлиб қолди.

Ўз моҳиятига кўра революцион характерга эга бўлган қайта қуриш жараёни ҳам кўлами билан, ҳам мазмуни билан туб социалистик принципларни мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга, у билан чиқишмайдиган барча нарсаларни бартараф этишга, социализмнинг улкан имкониятларидан самарали фойдаланиш учун, янгидан-янги, янада кенг кўламли сиёсий ва социал вазифаларни ҳал этиш учун шарт-шароитларни яратишга қаратилган.

Партия ва Совет давлати ишлаб чиқаришни бошқаришнинг ва туб қайта қуришнинг иқтисодий усуллар томон бурилгани муносабати билан Лениннинг янги иқтисодий сиёсат давридаги таълимотлари айниқса долзарб мазмун касб этади.

Қайта қуриш давомида, инсон омилини фаоллаштириш вазифаси ниҳоятда кескин турган бир пайтда партия социалистик тузумда демократия кўпроқ бўлиши керак, ана шундай шароитда меҳнат кишиси ўзини ўз тақдирининг, ўз мамлакатининг хўжайини деб ҳис этади, деган Лениннинг кўрсатмаларига қайта ва қайта мурожаат этмоқда. Моҳиятини меҳнат кишисининг ҳокимияти ташкил этувчи социалистик демократия унинг кенг сиёсий ва гражданлик ҳуқуқларини амалга оширишнинг, ўзгаришлардан манфаатдорлигининг, уларни амалга оширишда амалий иштирокининг кўринишларидан биридир.

Демократия кўпроқ бўлсин, социализм кўпроқ бўлсин, деган партия чақириғи халқ томонидан кенг қўллаб-қувватланди, совет жамияти ҳаётининг барча соҳаларида изчиллик билан жорий этилмоқда. Қайта қуришнинг моҳияти ҳам шундан иборатки, — деб ёзади М. С. Горбачев «Қайта қуриш ва янгича фикрлаш мамлакатимиз ва бутун дунё учун» китобида, — у социализм ва демократияни бирлаштиради, социалистик қурилишнинг ленинча концепциясини назарий ва амалий тўла қайта тиклайди. Унинг чуқурлиги, унинг чинакамига революцион руҳи ва кўлами айнан ана шундандир.

Жамиятни демократиялашда СССР халқ депутатларининг сайлови муҳим босқич бўлди. Мамлакат олий ҳокимият органини комплектлашнинг бундай чинакам демократик кўриниши бундан илгари бўлмаган эди. Халқ овоз бериб-гина қолмай, сайлаш имкониятини қўлга киритди, ана шу имкониятдан амалда фойдаланди.

Партия совет халқини жамиятни янгилашга даъват этиб, ўз фаолияти билан қандай қайта қуриш керак эканлигини ўз намунасида кўрсатди. Қайта қуришни партия ўзидан бошлади. У партия ташкилотларини турғунликка маҳкум этувчи барча жиҳатларни ўзидан соқит этмоқда. У партиявий ҳаётнинг ленинча нормаларига қатъий риоя қилинишига, раҳбарлик принципларининг, коммунистик ахлоқнинг, партия ички демократиясининг ҳар томонлама қулоч ёйишига, унинг барча бўғинлари — бошланғич ташкилотдан тортиб, Марказий Комитетнинг фаолиятигача таъсир этишга эришмоқда. Партиядаги ҳисобот-сайлов кампанияси ва КПССдан СССР халқ депутатлари сайловига доир сайловолди кампанияси бунинг ёрқин далили бўлди.

Бутун тарихий жараён ленинча таълимотнинг буюк ҳақиқат эканлигини яққол тасдиқламоқда. Бу таълимот биз учун фаолиятимизда қўлланма, илҳомимиз манбаи, қайта қуриш, совет жамияти ҳаётининг барча томонларини революцион руҳда янгилашнинг йўл ва воситаларини белгилашда содиқ компас бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Р. НУРУЛЛИН,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти директорининг ўринбосари, тарих фанлари доктори, профессор.

ШАНБА ОҚШОМИДА

Табассум. Т. Каримов фотоэтюди.

«Луч» билан «Малика» мусобақаси

Бундан бир неча йил муқаддам Тошкент билан Львов шаҳарлари мактаб ўқувчилари дўстлик алоқаларини боғлашган эди. Ўзбек болалари Львовдаги Йўлдош Охунбобоев номли 76-ўрта мактаб ўқувчилари ҳузурида азиз меҳмон бўлишган эди. Айни бир пайтда львовлик пионер ва ўқувчилар республикамиз пойтахтида ўз тенгқурлари билан учрашдилар.

Бундай яқин борди-келди турдош корхоналар ўртасида ҳам қарор топди. Буни Тошкентдаги «Малика» трикотаж ҳамда Львовдаги «Луч» ишлаб чиқариш бирлашмалари мисолида кўришимиз мумкин. Ҳар икки корхона илғорлари бир-бирлари билан бир неча бор учрашиб, бой иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

«Малика» билан «Луч» ўртасида социалистик мусобақа йўлга қўйилган. Яқинда навбатдаги меҳнат беллашувига якун ясалди. Шу муносабат билан «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг донгдор тикувчи-моторисaskalаридан Т. Малиева, Р. Бойбекова, Р. Мирзаева, Т. Кардаш ва бошқалар касбдошлари ҳузурида бўлиб, меҳнат ютуқлари ҳақида қизғин суҳбатлашдилар.

А. АЛИЕВ.

Минг бир. касб

Хазинабон

Республикамизнинггина эмас, балки Ўрта Осиё маданий ёдгорликлари хазинаси бўлган «Ҳурмат белгиси» орденли академик М. Т. Ойбек номидаги Ўзбекистон халқлари тарихи музейида хазинабон Комил Турсуналиев 25 йилдан зиёд сидқидилдан хизмат қилиб келади.

Комил ака 1963 йилда Тошкент давлат педагогика институтини имтиёзли диплом билан тамомлагандан сўнг меҳнат фаолиятини Ўзбекистон халқлари тарихи музейида илмий ходимликдан бошлади. Орадан тўрт йил ўтгач музейнинг бош сақловчиси вазифасига тайинланди. У бу ишда ҳам жонкуяр, фидойилиги билан танилди. Ҳозир музей хазинасида Ўзбекистон санъати, адабиёти ва маданиятига оид 200000 га яқин экспонатлар бор. Бу бебаҳо дурдоналарни кўз қорачиғидек сақланишида К. Турсуналиевнинг хизмати катта.

Комил ака музей коллекцияларини ягона системага солишга, уларнинг ҳисоб-китобини йўлга қўйишда, аъло даражада сақлашга доим аҳамият беради. У бир қанча илмий асарлар ва каталогларнинг муаллифидирким, улар этнограф олимлар ва қизиқувчиларнинг китоб жавонидан муносиб ўрин олган. «XIX-XX асрларда Ўзбекистон халқларининг ижтимоий турмушидаги ҳунармандчилик буюмлари» монографияси, шу асрлардаги каштадар каталоги ва бошқалар шулар жумласидандир. Бундан ташқари яна бир қанча каталоглар тузди. XIX-XX асрларда Ўрта Осиё халқлари ясаган керамика буюмлари, металлдан ишланган идишлар, гиламлар ва бош кийимлар каталоглари алоҳида касб этади.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқларининг этнографиясига оид турли буюмлар музей хазинасидан муносиб ўрин олган. Уларни тўплашда ва сақлашда Комил аканинг хизмати катта. У тез-тез экспедициялар уюштириб хазинани нодир экспонатлар билан бойитишдан толмайди. Бош сақловчи фақат турли буюмларни топиш билан кифояланмай уларни кенг халқ оммаси ўртасида намойиш этиб ҳам туради.

Ғ. РАШИДОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

«Шартнома кучга кирди»

Тошкентда Умумиттифоқ машинасозлар ярмаркасида битимлар имзоланди. Мамлакатда материал ресурсларнинг улгуржи бозорини ташкил этиш сари навбатдаги қадам қўйилди.

Ярмарка СССР Госбанки раҳбарлигида Ўзбекистон пойтахти Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ўтди. Ташкилотчилар маълум қилишганидек, ярмарка социалистик бозор муносабатларини ривожлантиришга, саноатнинг етакчи тармоқларида бевосита хўжалик алоқаларини ўрнатишга кўмаклашиши керак.

Тикувчи-мотористка Саодат Фозилова ёш бўлса ҳам ўз ишига пишиқ-пухта. У 1984 йилдан буён бош кийимлар фабрикасида ишлаб келмоқда. Кундалик топшириқларини сидқидилдан адо этмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Репортаж

Ёрдами тез шифокорлар

Одамнинг тўрт мучаси соғ бўлса, оламда ундан бахтлироқ кимса йўқ. Бетоб бўлиб қолсангиз-чи? Дунё кўзингизга қоронғи бўлади. Руҳингиз тушади, ёрдамга муҳтож, муолажага зор бўлиб қоласиз. Оқ халатли ҳар киши сизга нажоткор бўлиб кўринаверади.

Биз «Тез медицина ёрдами» клиник шифохонасидамиз. Ажойиб боғ баҳор тароватидан ранг олиб, кўнгилда ажиб бир ҳузур, эзгу ҳислар уйғотади. Бунинг устига шодлигидан ўйинқароқ боладай хурсанд онанинг ҳолатини кўриб руҳимиз янада енгиллашди. Танишдик. Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан Аширой Нодирматова экан.

— Қизимнинг кўзи очилди, — дерди Аширой опа гоҳ кулиб, гоҳ қувонч ёшларини тўкиб. — Қизимнинг кўзларини очди докторлар, раҳмат уларга...

— Ойижон, — дея онасини бағрига босиб тинмай гапирарди қизи, — ойижоним, наҳотки сизни кўраяпман? Ўн тўққиз ёшимда биринчи марта чеҳрангизни кўраяпман, гўзал экансиз, ойи!

Она менга юзланди:

— Ёзинг, мухбир ука, бизнинг номимиздан энг ширин сўзларингизни шу Зулфияхон шаънига битинг. Бирам қўли енгил, бирам хуштабиат экан. Энг мураккаб операцияларни унинг ўзи бажаради. Миннатдорчилигимизни қандай изҳор қилишни билолмаяпмиз...

Бош врач Тоҳир Миродилов ҳузурига кирдик.

— Зулфияхон Мақсудова ҳақидаги миннатдорчилик сўзларини ўзларингиз эшитибсиз. Ҳаммаси тўғри. Жуда ҳаракатчан, изланувчан ходима, — деди Тоҳир Мирхўжаевич. — Яхшиси юринглар, сизларни шифохонамиз билан таништираман...

Биз эндоскопия кабинетида врач-эндоскоп С. Мадмусаев ва ҳамшира И. Тумановалар бемор Ф. Шерматовга навбатдаги муолажа қилаётганини кўрдик.

— Бу ерда ошқозон, 12 бармоқли ичак яраси касалликларини текширишдан ташқари, — дея сўзида давом этди бош врач, — шу касалликларни эндоскоп аппаратлари ёрдамида даволаш услублари қўлланилади. Шунингдек фанимизнинг сўнгги ютуқларидан бири бўлган «Ягода» лазер аппарати ёрдамида 4—8 сеансгача даволаш операциялари ўтказилади. Шу аппарат воситасида яра атрофига облепиха мойи юборилиб, беморни оғриқдан халос қилинади.

Суҳбатга врач-эндоскоп Сарвар Мадмусаев аралашди:

— Лазер ёрдамида оёқ яраси, бўғинлар оғришини, оғиз бўшлиғидаги яраларни ҳам даволашга киришдик.

Дарҳақиқат, клиник шифохонада муомала маданияти ниҳоятда яхши йўлга қўйилган. Врачлардан тортиб то ҳамшира ва кичик медицина хизматчиларигача ҳаммаси хушмуомалалиги билан беморлар қалбига йўл топишган. Бу ҳақда бемор Д. Наврўзовадан эшита қолайлик:

— Аҳволим оғирлашгач, мени тез ёрдам кўрсатиш учун шу ерга олиб келишди, ҳар хил дори-дармонлар, қолаверса эндоскопия аппаратларида текшириб даволашди. Ҳозир тузукман. Шифокорларнинг хушфеъллигини айтмайсизми.

Шифохонанинг йирингли касалликлар бўлими ҳам замонавий даволаш асбоблари билан тўла жиҳозланган. Асосан бу ерда пертонит, сепсис каби касалликларни даволаш устида иш олиб борилади. Бўлим республикамизда биринчилар қаторида ўткир инфаркт миокарди, ишемик инсультларни гелий-неон лазери билан даволашни кенг йўлга қўйишда яхши натижаларга эришди.

— Шикоятлар ҳам бўладими? — сўраймиз бўлим бошлиғи ўртоқ А. Н. Вольфсандан.

— Бу йил ҳали бирорта ҳам шикоят олмадик. Ҳамма хоналаримиз капитал ремонтдан чиқарилиб, полларга мармар ётқизилди. Санитария ҳолатимиз яхши, таомлар сифатидан ҳеч ким нолимайди. Шифохонанинг энг катта хирургия бўлимидаги тартиб-интизом ҳаммани хушнуд этмоқда. Беморларни даволашнинг энг катта қисми шу бўлим зиммасида экан. Бу ерда энг мураккаб операциялар ҳам бехавотирлик билан амалга оширилмоқда. Жумладан 1986 йилда 34 та ошқозон ва 66 та ўт пуфаги, 1987 йилда қиёсан 64, 94, 1988 йил 104 ва 165 та шу хилдаги жиддий операциялар муваффақиятли бажарилди. Касалхонанинг кўз касалликлари бўлими айниқса мақтовга сазовор. Бу ерда микрохирургия операцияси — катаракт, глаукома ва бошқа касалликларни даволашда кенг қўлланилмоқда.

— Қайси бемор билан суҳбатлашсак, сизларнинг шаънингизга яхши гапларни айтишаяпти. Бу ерда бирор сир йўқми?

— Ҳеч қандай сир йўқ. Ишга виждонан ёндошаяпмиз. Ҳозир бизда 8 нафар медицина фанлари кандидати, 19 олий малакали врач фаолият кўрсатишаяпти. 41 нафар врачимиз аттестациядан аъло даражада ўтди. Биринчи категорияли битта доришунос, 72 нафар ҳамшира беморларга хизмат қилишмоқда.

— Ҳал қилинмаган муаммолар ҳам бордир?

— Шифохонамиз, — деди куйиниб Т. Миродилов, — исми жисмига мос «Тез медицина ёрдами» деб аталади. Шундай бўлгандан кейин биз касал танламай ҳамма беморларга зудлик билан тиббий ёрдам кўрсатишимиз лозим. Лекин дори-дармон, боғлаш материаллари камчил. Жумладан, берилиши лозим бўлган 3 минг флакон гепариндан 1990 та, 600 флакон инсулиндан 350, 3000 қутича АТФдан 492 та, 3000 флакон карглинондан 301 та олаяпмиз, холос. Баъзибир дори-дармонларни умуман бермай қўйишди.

Бош врач билан хайрлашар эканмиз, ечимини тополмаётган шу оддийгина муаммолар кўнглимизни хира қилиб қўйди. Тўғри, қайта қуриш даври, жуда кўп муаммолар қалқиб юзага чиқаяпти. Аммо инсон ҳаёт-мамоти ҳал бўладиган бундай муассаса муаммоларини ҳал қилиш йўлини топиш керак. Чунки бу ерда ҳамиша жанг, бу ердагиларнинг ҳаммаси ҳаёт учун қалқон бўлаётган жангчилардир.

Д. ОБЛАЕВ,

«Тошкент оқшоми» мухбири.

* * *

СУРАТДА: шифохона врачлари.

ШАНБА ОҚШОМИДА

ШАНБА ОҚШОМИДА

Рўзи Чориев устахонасида

Рангин таассурот

Вандоб қишлоғи тоғ этагида, шунинг учун ҳам ёз бу ерга анча кеч келади. Тўғрироғи, бундай: баҳор сепини йиғиштириб олишга шошилмайди. Ахийри шундай манзара ҳосил бўлади, баҳор кетмай туриб, ёз ўз қўшиғини бошлаб юборади. Қишлоқнинг биз турган гузарида ўриклар пишиб, ҳатто бир хил дарахт новдалари сарғимтил бўлиб қолган эди. Аммо тоғ ёнбағирларида эса ҳали ҳам гул-чечаклар қийғос очилиб ётади, тиззадан урадиган ўтлоқда оқ, қизил, сариқ капалаклар учиб қўнаберади, шаршара томон ўтсангиз, кўзларингизга ранглар ёпирилади. Туллаган сигирнинг жунига ёпишган қўнғизни кўриб, копток ясаган болалик чоғларингизни эслайсиз. Шунда қалин чакалакзорга кириб, хаёл сурасиз, димоққа урилган хушбўй гуллар ҳидидан энтикиб кетасиз. Қулоғингиз остида қушлар чуғури эшитилади.

Мен Рўзи ака билан бўлган биринчи сафарни тез-тез эслаб тураман. Бунга ҳам ўн беш йилча бўлиб қолди. Бу йиллар мобайнида рассом билан кўп жойларни бирга кездим, турли хил мавзуларда баҳслашдик, баъзан узоқ тортишдик. Муҳими, мулоқотларимиз узилгани йўқ. Кунларнинг бирида Рўзи ака ана шуларни қоғозга туширишимни сўради.

— Сабабини билмоқчимисан? Гап шундаки, кўп учрашувларда менга ҳадеб бир хил савол беришади. Айниқса, болалар. Қандай қилиб рассом бўлдингиз, дейишади. Уларга ўқиш-ўрганиш орқали рассом бўлдим, дейман, тинимсиз чизганимдан шу даражага етдим, дейман. Ҳаёт ўзи мени рассом қилиб тарбиялади, дейман... Аммо бу гаплар уларга етарли эмаслигини ичимда сезиб тураман. Шунинг учун, кел биргалашиб бир китоб ёзайлик. Шу китоб — уларнинг саволларига жавоб бўлсин.

Мен хонада ёлғиз ўтириб кеча чизилган суратларни томоша қилаётган эдим. Уларда мен сизга ҳикоя қилган манзаралар ифода этилган. Қизиқ, ушбу дамда шувоқ тагидаги тилла қўнғизнинг ғўнғиллаши ҳам эшитилгандек бўлди.

Рўзи ака эрталабдан бери ҳовли чеккасидан туриб пахса деворли уй томига ўрик ёяётган болани, олис адирлар манзарасини ишлаётган эди.

Эшикни очиб ташқари чиқдим. Димоғимга дала гулларининг ҳиди урилди. Буларни пионер лагерига яқин яшайдиган уй эгасининг ўн яшар қизчаси ташлаб кетган. Исмини билмаймиз. Сўрасак айтмайди. Мунчоқ кўзларини жовдиратиб қочиб кетади. Гуллар ҳали сўлишга улгурмаган, намхуш, ва тиниқ. Қизчага Рўзи ака расм чизиб берганди. Унда қизчанинг уйи, ўзи ва дарахтзор тасвирланган. Қизча шундан буён Рўзи акага ўрганиб қолган. Рўзи ака оддий гулни кўрса ҳам, «зўр экан» деб мақтаб юборади. Қизча унинг бу гапларини эшитган бўлса керак, ҳар доим гуллар келтиради.

Бир куни хуфтон маҳали Рўзи ака йўқолиб қолди. Уни излаб лагернинг ҳаммаёғини айланиб чиқдим. Эшитсам, қоровулнинг қизчаси қўйларини йўқотиб қўйибди. Рўзи ака болалар билан қўйларни излагани кетибди. Ўша кеч Рўзи ака ёмғирда роса ивиб қайтди. «Биласанми, шундай тошларни кўрдимки, қоронғида ҳам жилоланиб тураркан. Бундай манзарани ҳеч ҳам учратмаганман» деди у ўзида йўқ хурсанд бўлиб. Эрталаб уйғонсам, Рўзи ака йўқ. У тушга яқин янги этюд билан қайтиб келди: «Агар қўй йўқолмаса, мен шундай жойни кўришдан маҳрум бўларканман», деди у.

Бу гап туртки бўлиб, мен рассомнинг санъатга — ҳаётга доир фикр-мулоҳазаларини қисман ёза бошладим. Аввалига китобни Рўзи ака номидан тайёрламоқчи бўлдим. Кейин қарасам, китобга ўзимнинг ҳам рассом ҳақида билганларим, эшитгану кузатганларим оқиб кира бошлади. Натижада китоб рассом ҳамда муаллиф нуқтаи назаридан ташкил топди. Китоб ўқилса шунда учинчи бир нуқтаи назар—ўқувчининг санъат ҳақида, ҳаёт ҳақида янгича бир нигоҳи, фикри пайдо бўлса, муҳими шу.

Китоб мусаввирнинг таржимаи ҳолини бошдан-оёқ ҳикоя қилишни ўз зиммасига олмайди. Рўзи ака китобга унинг фақат санъат ҳақидаги фикрларини, асарлари билан боғлиқ воқеаларни киритмоқчи эканлигимни эшитиб эътироз билдирди.

Гап шундаки, рассомга Сурхондарё, Бухоро, Қашқадарёдан келган бир тоифа хатлар бор. Бу хатларнинг мазмуни тахминан шундай: «Бизнинг Рўзи исмли бир қариндошимиз бор эди. Очарчилик йиллари у болалар уйида бўлган. Кейин уни турли сабабларга кўра йўқотиб қўйганмиз. Илтимос, сиз бизга ўз таржимаи ҳолингизни ёзиб юборсангиз. Эҳтимол, биз излаётган киши—сиздирсиз».

Рўзи ака бундай хатларга жавобан шундай дейди.

— Мана шундай хатлар олганим учун таржимаи ҳолимдан киритсанг. Мана шу уч областдан менга келаётган хатлар бежиз эмас. Бу областларда рўза куни туғилган мен тенги болаларнинг кўпчилигига Рўзибой исми қўйилган... Мен туғилган йиллар — ўттизинчи йилларда замон нотинч бўлган. Буни мен туғилган Пошхурт қишлоғида кечган воқеалар мисолида ҳам билиш мумкин. Саккиз ойлик бўлганимда, аввал онам, орадан кўп ўтмай отам тиф тегиб оламдан ўтишган. Бундай касал билан оғриганлар ўша даврда сон-саноқсиз бўлган. Етимлар, кўча болалари жуда кўпайиб кетган. Бунинг устига кўпчилик, ўртаҳол деҳқон ҳам, арабча ёзувни билган саводхон ҳам, бой ҳам, ҳаммаси сўраб-суриштирмай, чақувдан қулоқ қилинаберган. Бундай одамларнинг болалари боқувчисиз қолиб, очликдан ўлиб кетганлари қанча. Одамлар бир-биридан қўрқиб яшашган, бир-бирига шубҳа билан қараган замонлар бўлган. Шундай кўп хатоликлар, адолатсизлик ҳукм сурган бу пайтда кўп оилалар, қавм-қариндошлар, ака-ука, опа-сингил, оға-инилар ҳар томонга тарқаб кетганлар. Мана, менинг ўзим ҳам акамдан ажралиб, неча-неча болалар уйларини кўрганман. Мени қариндошларимдан ҳеч қайсиси ўзига олишни истамаган. Тўрт-беш ёшимда қишлоқдан чиқиб кетганман. Эсимда қолгани шу: қишлоқ, тут. Уни кимдир қоқади, биз ким биландир тортишиб, териб еймиз. Кейин, ўрик дарахти. Бу дарахтни мен «Болаликдан қадрдон дарахт» деб аталган асаримда тасвир этганман. Айниқса, «Болалик ёди» ёки «Менинг болалигим» деб аталган асарларим мен учун жуда қадрли. Унда каттакон қуёш, ғира-шира кўринишдаги қишлоқ, ундан чиқиб кетаётган ёш бола. Манзаралар хирамтир тасвир этилган. Мана шу асарни томоша қилсам, болаликдаги илк таассуротларим ёдимга тушаберади...

Яқинда рассом билан ижод сирлари, ҳаёт ва образлар ифодаси ҳақида суҳбат қилдим. Унга бир неча саволлар бердим.

— Рўзи ака, баъзида рассомларга халқ ҳаётидан узилиб кетишган, деган айбни қўйишади. Асл санъаткор халқдан олдинда юради шекилли, орқада эмас.

— Албатта, халқдан узилиш билан халқдан илгарилаб кетиш деган тушунча ўртасида катта фарқ бор. Менимча, йигирманчи асрда пайдо бўлган оқимларнинг вакиллари орасида бунинг иккаласи ҳам рўй берган. Мана, мисол учун экспрессионизм оқимини олайлик. Бу лотинча терминдан олинган бўлиб, ифода этиш, изҳор этиш деган маънони беради. Бу атамани тасвирий санъатга нисбатан Вильгелм Воррингер қўллаган. У француз рассомлари Сезанн, Ван Гог, Анри Матиосни синтетист ва экспрессионистлар деб атайди. Бу оқим асосан XIX асрнинг биринчи чорагида Германияда юзага келди. Ана шу оқим рассомлари ташқи таассуротни эмас, санъаткор ўзининг маънавий-руҳий оламига мослаб, ўта таъсирчан ифодалашга, ўзгартириб тасвирлашга киришди. Менимча, бу янгича талқин аввалига инсон қалбидаги ўзгаришларни ифодалашга ўзига хос кўприк эди. Аммо бу борган сари мавҳумлаштирилиши натижасида инқирозга юз тута бошлади. Аммо менга экспрессионист Макс Бекман ижоди жуда хуш келади. Ёки бўлмаса, уруш даҳшатларини шу услубда ифодалаган Отто Дикс, Гросс ижоди ҳам ажойиб, самимийдир. Умуман, турли оқимларнинг пайдо бўлишига XX аср бошида санъатдаги турғунлик сабаб бўлди. Рассомлар ана шунга қарши исён сифатида янгича оқим яратишди. Аммо улар моҳият-эътибори билан турличадир.

— Рўзи ака, сиз Пикассо ижодини жуда ҳурмат қиласиз. Сиз унинг кубизм оқимига мансуб асарларига қандай баҳо берасиз?

— Кубизм ва пуризм асосчилари санъатнинг мавҳум қонуниятлар билан дунёни ўзига хос тартибга тушириш мумкин, деб ўйлашади. Улар кўпинча предмет билан қизиқиб, инсон ҳис-туйғуларига эътибор беришмайди. Пикассо кубизмда ижод қилган бўлса ҳам, у ана шу ҳис-туйғуга эътибор қилади. Кубизмнинг дунёга келишида Сезанн асарларининг шаклий изланишлари билан Африка ҳайкалтарошлиги турткн бўлди. Пикассо Африка ҳайкалларидаги геометрик шаклларга қизиқиб, кубизмга берилди. Кубистлар конкрет предметни, объектни тасвирлашдан воз кечадилар, фақат предметларни таққослаш, алмаштириш йўли билан кенгликни тасвирлайдилар. Масалан, Пикассонинг «Авиньон қизлари» асарини олайлик. Унда сюжет мавжуд. Аммо, асардаги фигуралар формаси бузилган ҳолда, яъни геометрик шаклларда қисмларга ажратилган ҳолда тасвирланади. Пикассо асрлар давомида аёл танасини тасвирлашдаги чучмалликка қарши исён тарзида яратган бу асарни. Бундай ҳолат гротеск адабиётда ҳам, масалан, Кафка асарларида ҳам учрайди. Пикассонинг «Боғдаги уй» асарини мен жуда ёқтираман. Унда уйлар пирамида, дарахтлар цилиндр шаклида тасвирланади.

— Сиз ёшлар билан жуда кўп ишлагансиз. Айрим рассомлар, сизнинг ёшлар ижодига муносабатингиз қаттиққўл эмас деб норози бўлишади.

— Биласизми, ҳар қандай рассом, агар ўзи ишлаш жараёнида ҳеч қандай хато қилмай туриб, уни ўзи ҳис этмаса, сиз берган маслаҳатни олиши, тушуниши қийин. Мен буни шахсий тажрибамдан келиб чиқиб айтаяпман. Бугунги кун ёшлари гуркираб ўсаяпти. Лекин, тажриба ҳисобига эмас, қатор-қатор информациялар ҳисобига. Бир нарсани унутмаслик лозим. Санъат бу пойга эмас, у илмий техника сингари жадал ривожланмайди. Санъат, энг аввало бу завқ, назокат, ҳиссиёт. Мен ҳеч қандай оқимга, ҳеч қандай изланишларга қарши эмасман. Ҳатто, шунинг тарафдориман. Мана, хабарингиз бор, Пикассо кубизмда ҳам, абстракционизмда ҳам, хуллас, турли услубларда асарлар яратган. Бунинг натижаси — яна бир улуғ рассом шаклланди. Лекин, барибир мен учун реализм қадрли. Нега? Айтайлик, шаклдаги ҳар қандай изланишларни томоша қиласану... яхши, ажойиб дейсан. Бор-йўғи—шу. Реализм, биласизми, кишини изтиробга, ҳаяжонга солади. Инсон реал фикрлагани учун ҳам реалликка, реал асарга муҳтож. Унинг учун доимий кундалик маънавий эҳтиёжига айланган. Худди нон каби. Мана шундай реализмнинг қадрига етиш учун ҳам рассом ҳар қандай оқимда ижод қила оладиган бўлмоғи, охир-оқибат яна реализмга қайтмоғи табиий, деб биламан.

Нодир НОРМАТОВ.

Сувора

Халқлар артисти Қомилжон Отаниёзов хотирасига

Мурувват қил, тарих — эй, тубсиз қоним.
Бағрингдан ибратлар изламоқчиман.
Мадад бер, ўзбегим — бобокалоним,
Бугун бир ҳикоят сўзламоқчиман...

1

Сарбаланд қасрнинг тилла қуббаси.
Бошдаги симобий телпакка қиёс,
Кошона аҳлининг либос, жуббаси,
Шоҳларга, бекларга, ҳазратларга хос.
Базми жамшид аро дастурхон тўкин
Сархуш рақкосалар мисли капалак.
Нечун яйрамасин хон, ахир, бугун —
Унинг измидадир замини фалак...
Элни ёв босгандай ҳаллослаб чопар
Кириб келиб хоннинг бузар айшини.
Саройда тарқалган бир нохуш хабар
Тўздирар ҳамманинг ақлу ҳушини:
— Бир қошиқ қонимдан кечинг, султоним,
Зоҳид тағин қўлга олди торини...
—Зоҳид! — хон ўрнидан турар силтаниб,
Йиғиштириб ҳатто номус-орини
Сўкинар, депсинар, бўкирар: — Жаллод!
Бошин танасидан жудо эт шу он!..
Дунёнинг ярмиси эркимда, ҳайҳот,
Бу ҳофиз амримга бўйсунар қачон!..

2

Офтобнинг тиғида ярақлар ҳашам:
Тиллодан тожу тахт, нақшбандий кўшк,
Лекин энди базм сўнди мисли шам,
Киборларни ғамга итқитар қўшиқ.
Зоҳид қўшиқ куйлар нафаси нафис,
Қулоқ тутар унсиз энтикиб олам.
Ногоҳ авж пардага чиққанда ҳофиз
Титраб кетар эди хон саройи ҳам.
Эркни, адолатни куйлар эди у
Зеро, бу — шоиру ҳофизга пеша.
Илондай тўлғониб ҳаттоки Аму
Беором бўларди куйдан ҳамиша.

3

Вазир бошин эгиб келар таъзимга,
Аста сўз бошлайди: Эй, олампаноҳ,
Ихтиёр айлангиз менинг сўзимга,
Қўшиқни кўмишга топдим битта чоҳ!
— Сўйла!
— Биладурсиз, барча омилар,
— Нажот деб ўпмишлар Зоҳиднинг қўлин.
Уни маҳв этсак ўша ҳомийлар,
Кўкка совуражак саройнинг кулин.
Яхшиси, ҳофизнинг бева онасин,
Айлайлик пинҳона ўлимга маҳкум.
Ҳасратда қоврулиб Зоҳид сийнаси,
Овози тинади, қолур абад жим...

4

Саройда тантана: румнинг қизлари,
Эрон санамлари даврада ҳалак
Ҳокими мутлақ хандон сўзларди:
— Энди Зоҳид қўшиқ айтмаса керак!..
Шу дам шошиб яна киради чопар
На иложки, бузар хоннинг оромин.
«Зоҳид қўшиқ айтмиш» деган шум хабар
Титратар саройнинг деворин, томин.
Олампаноҳ бўлур тағин дарғазаб,
Вазир-вузаросин чорлайди ёнга.
Дер у: — Хон бўлсагу ожизмиз, ажаб,
Нечун куч етмаса шу митти жонга!
Девонбеги дейди: — Қатл этмоқ лозим!
Қози дер: — Оғзига қуйинг қўрғошин.
Ўшанда овози тинар, чин сўзим,
Итларга ташлаймиз бадбахтнинг лошин...
...Эл оғзига тутиб бўлурми элак,
Халқ сезса хоннинг ҳам куни битади.
Тожу тахтни шу зум қилиб чирпирак
Худди сопқон каби четга отади.
Буни яхши билур вазири аъзам,
Шунинг учун фикри, хаёли учқур.
Дер: — Сўйлай, рухсатми, шоҳи муаззам;
Қўшиққа қазисам яна бир чуқур!
— Майли, рухсат,
— Хоним,
Баттол Зоҳиднинг
Тенгсиз гўзали бор. Фалак қуёши.
Ўшани йўқ этсак, бу малъун итнинг
Азадан умрбод чиқмагай боши...

5

Йиғлаб-сиқтаб ҳофиз кўмди ёрини.
Ўтиб кетди аста ғамнок кунлар ҳам,
Зоҳид яна қўлга олди торини
Яна атрофида дўстлар жамул-жам.
Куйиб, ёниб, жўшиб куйлайди ҳофиз
Ҳар нағма ўқ бўлиб тегар қасрга.
Хон ғазабда: —Айтинг, биз киммиз, киммиз
Наҳот, тушмас мутлақ қўшиқ асирга!
Бас, энди тинглангиз олий фармонни,
Бор эмиш Зоҳидда ворис — баҳодир.
Билдирмай гум қилинг шу навқиронни,
Маҳоват бобида бу сўнгги тадбир.

6

Зир югурар ҳофиз, гоҳида ўзни
Ерга отиб, бошин уради тошга.
—Эй фалак, не кунга қолдирдинг бизни? —
Дея, қўл чўзади оташ қуёшга.
Эл-юрт тасаллиси кетмади бежиз:
Қўшиқ қанот қоқди кўк узра яна.
Руҳим доим енгил бўлсин десангиз,
Тингланг, ҳофиз қўшиқ айтмоқда, ана!

7

Қўшиқдан титрайди нақшбандий кўшк,
Кўпигин сачратиб ўшқиради хон.
Кошкийди, топилса бирорта тешик,
Ҳамма қочиб кириб сақлар эди жон.
Саройда тўполон: эронлик қизлар,
Румнинг санамлари қилинди қувғин.
Хон дер: — Чорасини топмасангизлар,
Хоразм тупроғин қон билан ювгум!
— Битта чора қолди, —дер вазир чўчиб, —
Зоҳиднинг малла бош қули бор эди.
Бир кун уни сўйиб, чин дилдан қучиб,
Энди дўстим бўлиб озод юр, деди.
Мана, ўн беш йилки, икков иттифоқ,
Дўсти доим тўрда, ўзи эданда.
Сира сололмадик ўртага нифоқ.
Гўёки икки жон битта баданда...
Хоним, шу сариқ соч, сўнгги яқини,
Бирор иш чиқмаса тутгайсиз маъзур.
Ҳаркалай дўстику, сўяйлик уни...
Хуллас, хондан фатво олмиш шум вазир.

8

Зоҳид ҳузурида дардкаш оломон,
Вазир ҳам бу ерга ташриф буюрмиш.
Бемор қовоғидан қор ёғар ҳамон,
Ҳамон вужудида изғиб юрар қиш.
Ёлғиз қолгач, сўрар вазири аъзам:
— Хонимиз кўнглида бир жумбоқ, тугун,
Билурлар қамраган қалбингизни ғам.
Аммо битта қулга бу мотам нечун!
Онангиз кетганда фоний оламдан
Хотин ва ўғлингиз юмганида кўз —
Йиқилмагандингиз қайғу, аламдан,
Нечук қул ғамида тиз тўкдингиз, тиз!...
Ҳофиз кўзи юмуқ, оғир сукутда,
Қувват йўқ, кўнгил ҳам, вужуд ҳам хаста.
Ёнсада борлиғи жизғанак ўтда
Тирсакка тиралиб қўзғалур аста:
— Мен сўнгги бор куйлай, эшитинг, вазир,
Билурсиз, онадир меҳр устуни.
Қилсамда пойига ўзимни назир,
Кекса қалб, сақлашим мушкулдир уни.
Юракдан узилди икки лагча чўғ:
Ёр ва фарзанд доғи қолди дилимда.
Начора, ўлимга бирор даво йўқ,
Энди хотин дилда, ўғил белимда.
Ёр ҳам бўлур балки,
Фарзанд туғилур,
Лекин дўст топмоғим амри маҳолдир.
Синашта дўст катта саодат эрур,
Дўстликни йўқотмоқ бир кори ҳолдир
Дўстлик — олов туйғу, қайнайди қонда,
Ҳарорати офтоб тафтидан баланд.
Унинг ўлчови йўқ жумла жаҳонда,
Эзгуликнинг бари шу ҳисга пайванд...
Дўстим ҳамдард эди энг мудҳиш кунда,
Ўн беш йилда топдим бир дўст ҳамкорни.
У ўлди...
Қўшиғим тўхтади шунда,
Шунинг учун уриб синдирдим, торни...

⊙

Сайроқи булбулим — лутфим, каломим,
Дўстлик қанотида уч, парвоз айла.
Мададкоринг бўлсин бобокалоним,
Ҳофизни, қўшиқни асра, авайла!

Абдулла НУРИМОВ.

Ватан деганда, оппоқ ҳарир рўмоли бошида, мунис чеҳрали она сиймосини кўз олдимга келтирардим. Гўё у меҳрдан ясалган олтин тахтга ўтирадию, пойида Аму ва Сир сокин оқади. У менинг Ўзбекистонимдир! Литва ССРга қилган сафарим фикримни бутунлай ўзгартириб юборди.

Поезд аста-секин қўзғалди. Юрагим типирчилаб, гўё қафасидан чиқишга уринади. Вагон деразасидан ташқарига қарадим. Барча нарсалар: уйлар, майсалар, дарахтлар менга ҳавас билан тикилаётгандек. Одамларнинг чеҳрасида ҳаяжон акс этган. Қуёш эса заррин нурларини сочиб, «Мен сиз билан доим ҳамроҳман», деб хитоб қилаётгандек.

Сафарнома

Амудан Болтиққача

Аввал қирлардан ўтдик. Сўнг Қозоғистон чўллари бошланди. Баҳорнинг қудратини қаранг-ки, ёзда жазирама чўл бўлиб ётадиган ерлар кўм-кўк либосга бурканибди. Бу ерларда кўклам нафаси. Борлиқни фақат икки ранг ажратиб турибди: бири мовий осмон, иккинчиси эса кўм-кўк бепоён текислик. Иккови олис-олисларда бирлашиб кетган. Ундабунда дарахтлар кўриниб қолади. Электр симлари тортилган симёғочлар эса полиздаги қўриқчидек қаққайиб турибди. Пешинга яқин эса ташқарига қараб, ҳайратдан ёқа ушладим: бояғина кўк рангга бўялган ерлар оппоқ қор билан қопланган. Кумуш қиш бу ерларда дам олиш учун тўхтаган бўлса керак, ҳаммаёқ оппоқ. Икки кун мобайнида кўз ўнгимиздаги манзара ўзгармади.

«Ўрмон» деган сўз хаёлларимни тўзитиб юборди. Биз РСФСР территориясига кириб борган эдик. Қалин ўрмонлар бизни оғир сукут билан кузатарди. Оқ қайинлар эса ўзининг «ўрмон маликаси» эканлигини қулоғимизга шипшитиб қўйгиси келиб, аста чайқалади.

Ўрмон маликаси — мағрур оқ қайин,
Чайқалиб, бизларга ташлайди назар.
Шўхчан шамол эса ўйнаб атайин,
Дарахтларнинг ширин хаёлин бузар.

Йўлда биз Самара, Волга, Днепр дарёларидан ўтдик. Литва пойтахтига Москва орқали бориш керак эди. Ниҳоят, қоронғу тонгда Москвага етиб бордик. Пойтахтнинг тунги жамолини кўрсангиз эди! Хаёлимдан шундай сатрлар кечди:

Бизлар гўё ракетада, қоронғу осмон.
Атрофдаги шўх юлдузлар кўзин қисади.
Қарасангиз юлдуздай мўл чироқлар томон,
Қаршингизда тунги Москва расмин чизади.

Туристик автобусда Қизил Майдонга кириб борганимизда Кремль соати 11 га бонг урди. Менинг юрагим ҳам шу улкан соатга тақлид қилаётгандек қаттиқ дукилларди. Худди эртаклар шаҳарчасига кириб қолгандекман. Нақшиндор бинолар билан ўралган Қизил Майдон, Мавзолей, Покров собори бизда жуда катта таассурот қолдирди. Аммо душанба куни бўлгани учун Мавзолейга кира олмадик. Бу ерга яна келиб, доҳийни албатта зиёрат қилишни юрагимга тугиб қўйдим.

Биз яна кўп жойларда бўлдик: Москва Давлат университети, Элчилар шаҳарчаси, КПСС Марказий Комитети биноси, Лужники стадиони, Москва дарёси — барча-барчаси Ватанимизнинг гўзаллигини, унинг куч-қудратини намоён этиб турарди.

Москвадан яна поездга чиқдик ва эрта тонгда мамлакатимизнинг чекка ўлкаси — Литва пойтахтига етиб келдик. Эҳ, бу ерларнинг ҳавоси нақадар мусаффо! Табиатининг гўзаллигини айтмайсизми. Тепасидан қаралса, шаҳар кўм-кўк арчазор ўрмон билан қопланган, баланд бинолар кўк ранг ичида янада оқариб кўринади. Шаҳар ўртасидан оқиб ўтувчи Нерис дарёси устида эса оқ чорлоқлар чарх уриб учишади. Одамлари ҳам жуда хушмуомала. Биз яна Каунас ва Тракай шаҳарларини кўрдик. Энг ажойиби шуки, қаерга бормайлик, тарихий обидаларнинг ҳануз мустаҳкамлигининг гувоҳи бўлдик. Кўллар, уларда сузиб юрган ўрдаклар, оққушлар бизда илиқ таассурот қолдирди.

Вильнюсда кўп одамлар билан суҳбатда бўлдик. Улардан бири Ўзбекистонда бўлганини эшитиб, у ерда кўрган нарсалари ҳақида сўрай бошладим. У Москва меҳмонхонаси, Кўкалдош мадрасаси, цирк, Ленин майдонини кўрганини, унга айниқса, бизнинг ширин-шакар меваларимиз ёққанини айтди. Литванинг қаерига бормайлик, ҳамма ерда маданиятли, мулойим, хушфеъл одамларни кўрдик. Ниҳоят олти кун деганда она диёримизга, қадрдон Тошкентимизга қайтдик.

Хаёлимда севимли шоиримиз Ҳамид Олимжоннинг ўзбек йигитига қилган хитоби жаранглайди: «Сенинг Ватанинг фақат Амударё билан Сирдарё орасидагина эмас. Амудан то буюк Волга дарёсигача, узоқ Шарқдан то Болтиқ денгизигача, Шимолий Муз океанидан то Қора денгизгача, Узоқ Хоразмдан то Ленинградгача, Андижондан то Мурманскка қадар сенинг Ватанинг!».

Дилфуза МЎМИНОВА.

Жангчи хандалари

Латиф лофчи

Уруш йилларида ўрмонда гулхан ёқиб, атрофида гурунглашиб ўтириш солдат учун энг яхши дам ҳисобланган. Агар орамизда Латиф деган қуролдошимиз бўлса қувноқ кайфиятда ҳаммани кулдириб ўтирарди.

— Мен бир нарсага қойилман, — деди у.

— Хўш, қани эшитайлик?

— Жаҳонда Сорокин иккаламизга тенг келадиган эпчил разведкачи бўлмаса керак. Яқинда топшириқ олдик: «Тил» келтиринг, офицер бўлсин! Вассалом». Қор бел баравар қалин. Совуқ чамамда 70 даража. — Латиф борган сари қизишиб, сўзларини ваҳима билан давом этди, — тундаги йўл азоби-чи. Бир вақт туянинг бўйнидаги қўнғироқдек, алланарса шақир-шуқир қилади, қарасам, оғзимдан чиқаётган буғ музлаб, ёқамга маржондек тизилиб қолибди. Бирорта чуқурга дуч келсак, қор уюмига сингиб кетамиз.

— Ия, қандай қилиб чиқасизлар?

— Жуда осон. Сорокин менинг қулоғимдан, мен уникидан тортаман. Омадни қарангки, немислар жойлашган линияга яқин қолганда бирдан бўрон қутуриб кетса бўладими. Иккаламизни қорга булғалаб учириб кетди, денг. Худди коптокдек юмалаб кетаётиб, тўсатдан чуқурга тушиб кетдик. Қарасак, траншея экан. Навбатчи фрицлар қор орасида ухлаб қолишибди. Кўз очиб юмгунча бир офицер ва солдатнинг қўл-оёғини боғлаб қопга солдигу, ўзимизни ўрмон ичига урдик. Штабга етиб келганимизда ҳам ишонасизми, йўқми, ҳалигача уйғонишмади-я. «Эй, комрад», — дея офицерни туртдим. Қимирламади. Шу пайт Сорокин хахолаб кулиб юборди. «Биз жонимизни жабборга бериб кишанлаб юрибмиз, — деди у. — Фриц олдинроқ совуқдан тарашадек қотиб қолган эканку».

— Хўш, кейин нима қилдинглар?

— Нима қилардик, ўчоқдаги олов олдига ётқизиб қўйдик. Бир маҳал ўзига келиб аланглади, жон-пони чиқаёзди. Қўлига кружкада чой бердим. Аксига, командирлар чақириб қолишди, денг. Сорокин иккаламиз ҳовлиқиб ертўладан чиқдик. «Тил»ни олиб киринглар!» — дейишди. Ташқарида соқчилар «Офицер қочди, ушланглар!» — дея осмонга ўқ узишаяпти. Шу денг қувиб кетдик. Азбаройи учқурлигимиздан бирпасда етиб, ушлаб олдик.

— Ие, қаршилик кўрсатмай, индамай келавердими?

— Қизиқ экансизлар, йўлда яна музлаб қолдида. Россия совуғи билан ўйнашиб бўладими...

К. МУҲАМЕДОВ, Улуғ Ватан уруши ветерани.

«Адабиёт ва санъат» чайнкроссворди

1. Тошкентдаги XVI асрга мансуб меъморлик обидаси. 2. Самарқанд шаҳридаги Регистон ансамбли таркибидаги мадраса. 3. Санъаткор аёл. 4. Шашмақом куйларидан бирининг номи. 5. Навоий ғазали билан айтиладиган классик қўшиқ. 6. Саҳна санъати тури. 7. Тасвирий санъат вакили. 8. Қирғиз халқ эпоси. 9. Бадиий ижодиётнинг айрим соҳаси. 10. Чертиб чалинадиган торли миллий музика асбоби. 11. Рассомлик ашёси. 12. Актёрнинг ижро этадиган образига мувофиқлашган қиёфаси. 13. Классик қўшиқ жанри. 14. Ўзбек маърифатпарвар шоири. 15. Каштачиликда қўлланиладиган чок тури. 16. Байрам куни. 17. Шеърхонлик. 18. Сўз санъати. 19. Ижодда ўзгага эргашиш, ўхшатма. 20. Чертиб чалинадиган музика асбоби. 22. Давра қўшиғи. 23. Абдулла Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи қаҳрамони. 24. Ўзбек халқ рақс куйи. 25. Бинокорлик санъати. 26. Бинони нақшли безатувчи уста. 27. Ўзбек халқ мақоми. 28. Куй, оҳанг. 29. Чингиз Айтматовнинг «Сомон йўли» қиссаси қаҳрамони. 30. Таниқли комик актёр, СССР халқ артисти. 31. Театр ва сайлларда юзга кийиладиган мослама.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ.

«Тошкент оқшоми»да шу йил, 25 февраль куни эълон қилинган «Азиз неъмат» циклокроссвордининг жавоби

1. Ширмой. 2. Чакич. 3. Зувала. 4. Жизза. 5. Тандир. 6. Сават. 7. Хамир. 8. Лочира. 9. Новвой. 10. Зоғора. 11. Рапида. 12. Патир. 13. Седана. 14. Оқсил. 15. Буғдой. 16. Урвоқ.

Ушбу бошқотирма юзасидан почта орқали 150 дан ортиқ мактуб олдик. Шуниси диққатга сазоворки, аксарият оқшомхонлар барча саволларга тўғри жавоб топишган. Тошкент шаҳридан И. Нуриддинова, Н. Тожибоева, Г. Азимова, Н. Солиҳова, С. Ғуломова, Тошкент областидан Г. Бўриева, Х. Умаров, Ш. Назиров, А. Масавирова, Ф. Боймуҳамедов, Г. Тўйчиева, Андижон областидан Д. Ирисбоев, М. Тўхтаева, Ж. Ҳамроев, Фарғона областидан Д. Ажамова, Янгийўл шаҳридан М. Расулев, Оҳангарон шаҳридан С. Шоюнусова, Сирдарё областидан Р. Даминова, Марғилон шаҳридан Х. Тожибоев, Қашқадарё областидан П. Турсунов... Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин.

Бўш вақтларини мазмунли ўтказиб, бизга хат йўллаган барча газетхонларга миннатдорчилик билдирамиз. Редакцияга жавоб йўллаётганда конвертнинг адресига «Кроссворд»га деб таъкидлашни унутманг.

Телепрограммалар

24 апрель, душанба

⊙ ЎзТВ

15.00 «Саховат улашиб». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.05 «Кобра» операцияси». Бадиий фильм («Тожикфильм»). 17.30 Ботаника. Гул ва мевалар. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Зор эдим бир кўргани...». Андижон областидан кўрсатув. 18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». Ёшларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланади. 19.30 «Пахтачилик: тажриба ва муаммолар». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Ҳамза асарлари театр саҳнасида». 21.25 Кинолавҳа. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ахборот». 22.35 А. Навоий номли Давлат академик Катта театри солистларининг концерти. 23.25 Ўз ССР Министрлар Совети соврини учун теннис бўйича халқаро турнир. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Минг бир илож». Бадиий фильм (Одесса киностудияси). 20.50 «Аанъана ва замон». «Тошкент» совхозида Наврўз байрами.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Элат кундолугу». Қишлоқ ёшлари учун программа. 23.15 Иттифоқдош республикалар киносанъати. «Эриётган корда ирмоқлар оҳанги бор» Бадиий фильм («Тожикфильм») (рус.).

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Футбол шарҳи. 9.35 «Ёш хотин». Бадиий фильм («Ленфильм»). 11.10 Янгиликлар. 11.30 «Ҳайвонот оламида». 12.20 Сибирь скрипкачилар ансамбли билан учрашув. 13.15 «Ўнинчи «А»га қайтиш». Гомель шаҳридаги 10-мактаб ўқувчиларининг тақдири ҳақида ҳужжатли фильм. 14.15 «Бу бўлган... бўлганди...».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 Экология ҳақида телевизион ҳужжатли фильмлар: «Тайга репортажи», «Бу чўпчак эмас...». 17.10 Болалар соати (француз дарси билан). 18.10 «Биз қандай дам оламиз». 18.40 Футбол шарҳи. 19.10 «СССР прокуратурасида» Балоғатга етмаган ёшларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиши ҳақида. 19.20 «Автопортрет». «Биз ва экономика». 20.10 Б. Кифф, «Танбеҳини еди». О. Табаков раҳбарлигидаги Москва театр-студиясининг фильм-спектакли. Премьера. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Олам кинокамера кўзгусида». 23.20 «Очиқ рояль». 23.50 «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Печкадан...». Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Тарих. 8-синф. XIX асрнинг 70—80-йилларида ишчилар ҳаракати ва Россияда марксизмнинг тарқала бошлаши. 10.05 Итальян тили. 11.05 ПТУ ўқувчиларига. Эстетик тарбия. Музика. 11.35, 12.35 А. Т. Твардовский. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 10-синф. 12.05 Рус тили. 13.05 «Спринтер нигоҳида пейзаж». Телевизион бадиий фильм («Қирғизфильм»).

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 18.45 Телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 МТ фондидан. «Севги формуласи». Телевизион бадиий фильм. («Мосфильм»). А. Н. Толстойнинг «Граф Калтиостро» қиссаси мотивлари асосида. 20.45 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.00 Н. Сидельников. «Рус эртаклари». 12 та солист учун концерт. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Саломатлик уйдан бошланади». Катталар учун мультфильм. 22.25 Хоккей. Жаҳон чемпионати. ЧССР — Канада терма командалари. 1-давр. Швециядан кўрсатилади. 23.05 Янгиликлар. 23.15 Хоккей. Жаҳон чемпионати. ЧССР — Канада терма командалари. 2 ва 3-даврлар.

25 апрель, сешанба

⊙ ЎзТВ

15.00 «Минг бир илож». Бадиий фильм. 16.20 «Руслар америкаликлар кўзи билан». Телефильм. 16.45 Рус адабиёти. Л. Н. Толстой. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари (рус.). 17.15 «Аҳволлар қалай, раис?». Телефильм. 17.45 Янгиликлар. 18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — МАСК. «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. Танаффус пайтида — «Саломатлик цехи». Телефильм. 19.50 «...ана ўшалар ҳақида». Катталар учун мультфильм. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. 20.30 «Санъат оламида». 20.55 Озарбайжон «Чанлибиль» ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ахборот». 22.25 «Бўстон». Тележурнал. 23.25 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Оила». Оилавий турмушнинг кўпқиррали томонлари ҳақида. 00.35 Кўрсатувлар программаси.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Икки ўртоқ хизматда». Бадиий фильм («Мосфильм»). 21.00 «Фильм билан хайрлашиб». Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чўпон ютуққа қандай эришди». Кўрсатувда илғор чўпонлар, хўжаликларнинг мутахассислари, Иссиқкўл области район партия комитетларининг секретарлари иштирок этадилар. 23.05 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар: «Довюрак қуён ҳақида эртак», «Сичқонча Пик». 9.30 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Швеция — СССР терма командалари. Швециядан кўрсатилади. 11.30 Янгиликлар. 11.40 Болалар соати (француз тили дарси билан). 12.40 СССР Давлат телерадиоси академик катта хорининг концерти.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Закарпатье жилолари» Ужгороддан кўрсатилади. 19.50 «Қишлоқ истиқболлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Эгаси бўлмоқчиман», «Пуштиранг буғдой дони». 17.40 «Бор бўл музика». 18.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар» программасига илова. 1915 «Дунё воқеалари». 19.30 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Швеция — СССР терма командалари. 21.30 «Время». 22.05 Кинорежиссёр А. Сокуров фильмлари. «Сокин беҳушлик» («Ленфильм»). 23.40 «Сиз бунга қодирсиз». 00.10 «Дунё воқеалари». 00.25 Актуал объектив. «Чорраҳа». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран») Москва области Талдом районидаги «Правда» совхозида ижара пудрати ҳақида.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15, 10.35 География. 7-синф. Стихияли табиат ҳодисалари. 10.05 ПТУ ўқувчиларига. Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. Хатларингизга жавоб берамиз. 11.35, 12.35 Тарих. 6-синф. Уйғониш даври санъати. 13.05 Хоккей. Жаҳон чемпионати. ЧССР — Канада терма командалари. 2 ва 3-даврлар. Швециядан кўрсатилади. 14.25 Янгиликлар. 14.35 «Тўй айбланади». Бадиий фильм, субтитр билан (А. Довженко номли киностудия). 15.50 Ритмик гимнастика.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Красноярск телевидение студиясининг программаси. 18.20 «Олти дарё оша йўл». Телевизион ҳужжатли фильм. 18.45 Бизнинг фондимиздан. Дрезден Штаатскапелл концерти (ГДР). Дирижёр — Ханс Фонк (Голландия)- 19.10 «Муддатидан ташқари». Телеочерк. 19.50 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.05 Г. Запольская. «Пани Дульскаянинг панд-насиҳати». Спектакль. 1-қисм. 21.30 «Время». 22.05 Г. Запольская. «Пани Дульскаянинг панд-насиҳати». Телевизион спектакль. 2-қисм. 23.25 Баскетбол. СССР чемпионати. Суперфинал. Эрқаклар. 1-ўрин учун матч. «Жальгирис» — «Строитель» (Киев). 2-тайм. Каунасдан кўрсатилади.

26 апрель, чоршанба

⊙ ЎзТВ

15.00 «Менинг Ватаним». Кинопрограмма. 15.55 «Икки ўртоқ хизматда». Бадиий фильм. 17.30 «Касблар ҳақида ҳикоялар». 4-алоқачилар билим юртидан кўрсатув (рус.). 18.00 Янгиликлар. 18.15 Ўсмирлар учун. «Камалак». 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол ва коммерция» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Халқ ижодиёти». Бола бахши Абдуллаев. 21.20. Москва. «Қайта қуриш прожектори». 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Ахборот». 22.20 «Балоғатга етмаганлар». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия). 22.50 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шаҳар портрети». Информацион-дам олиш программаси (рус.). 23.50 Кўрсатувлар программаси.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Ҳаётимиз ўзи нима, ўйинми?». Телефильм. 19.45 «Довулдан кучли». Бадиий фильм (Одесса киностудияси). 21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув. 21.15 Кинолавҳа.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.20 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Секретарь». Кўрсатувда Тожикистон Компартияси Хисор район комитетининг биринчи секретари Х. И. Қосимов иштирок этади. 23.00 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар премьераси. 9.25 «Бор бўл, музика». 10.15 «Олам кинокамера кўзгусида». 11.20 Янгиликлар. 11.30 «Саёҳатчилар клуби». 12.30 «Свердловск опера театри таклиф этади». Д. Шостакович. «Катерина Измайлова» операси саҳифаларида. Свердловскдан кўрсатилади. 13.10 Мультфильмлар: «Мурзилканинг саргузаштлари», «Мурзилка йўлдошда».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 «Музикали хазина». Л. Бетховен. 5-симфония. Москва Давлат филармониясининг академик симфоник оркестри ижро этади. 17.00 Болалар соати (инглиз тили дарси билан). 18.00 Замонавий поляк кинематографи. 19.05 «Дунё воқеалари». 19.20 «Эфирда музика». 21.20 «Қайта қуриш прожектори». 21.30 «Время». 22.00 Футбол. Жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. СССР — ГДР терма командалари. 1-тайм. Киевдан олиб кўрсатилади. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 Футбол. Жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. СССР — ГДР терма командалари. 2-тайм.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Зоолог кўзи билан». Илмий-оммабоп фильм премьераси (Пермь). 9.35, 10.35 Физика. 8-синф. Техника ижодиёти тўгарагида ясалган. 10.05 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Л. Н. Толстой. «Уруш ва тинчлик». 11.35 Компьютер билан мулоқот. 12.20 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.50 Г. Запольская. «Пани Дульскаянинг панд-насиҳати». 1 ва 2-қисмлар. 15.30 Янгиликлар.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 Д. Брубек. Икки фортепьяно учун композиция. 17.55 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Тула телевидение студиясининг программаси. 18.45 Халқ чолғу оркестрининг концерти. Челябинскдан кўрсатилади. 19.05 Мультфильмлар: «Айиқча ва дарёда яшайдиган кимса», «Саругасима оролилик маймун», «Бодрингвойнинг саргузашти». 19.35 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Магадан телевидение студиясининг программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Арманистон ССР Давлат телерадиоси. Арманистон телевидениесининг программаси. 21.30 «Время». 22.00 «Қайта қуриш прожектори». 22.10 Иллюзион. «Мисс Менд». Уч серияли бадиий фильм. 1-серия («Межрабпомрусь», 1926 й.). 23.35 Янгиликлар. 23.45 Иллюзион. «Мисс Менд» Уч серияли бадиий фильм. 2-серия.

Биргаликда «зангори экран» олдида

«Қайсиси манзур, нима ёқмайди?»

⊙ Б. Рўзиев, Бухоро область, Қоракўл шаҳар, Комсомол кўчаси, 46-уйда яшовчи:

— Ўтган ҳафтадаги кундузги кўрсатувлар менга ёқмади. Кўпи бир хил, зерикарли. Кейин ўзбек тилида бадиий фильмлар кўпроқ бериб борилса...

Таклифим, ишлаб чиқаришга бағишланган кўрсатувлар шанба ва якшанбадан бошқа кунга кўчирилса айни муддао бўлади. Дам олиш кунлари эса тузукроқ кўрсатувлар берилсин.

⊙ Н. Орипов, Тошкент шаҳар кўнгилли ўт ўчириш жамияти ходими:

— Ўтган ҳафтада намойиш этилган «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатуви ёқди. Ўзбек тилида болаларга аталган мультфильмлар негадир кам.

⊙ М. Тўраева, Чилонзор район, Чархкамолон кўча, 59-уйда яшовчи онахон:

— Ўзбекистон делегациясининг Туркманистонда бўлиши, республикамиз олимлари билан тожикистонлик зиёлиларнинг мулоқоти каби кўрсатувлар ёқди.

Аммо ярим-яланғоч қизларни ҳадеб экранга олиб чиқавериш, бақириқ-чақириқ музикаларни такрорлайвериш шартмикин? Шу кетишда ёшларни қандай тарбиялаймиз,бу билан ёшларни иффат, ор-номусга чақирамизми?!

⊙ А. Миродилов, А. Икромов район Чакминий кўчаси, 6-уйда яшовчи оила аъзолари номидан:

— Соат 20 гача бўлган кўрсатувларнинг аксарияти қизиқарли эмас. Улар ўрнига ўзига-ўзи ўт қўйиб юбораётган аёллар сони нега камаймаётгани муаммоси кўтарилса, сабаблари очиб ташланса яхши бўларди.

Таклифим, «Марҳабо талантлар» конкурси тикланса. Кейин пахтачилик хусусида қоғозга қараб гапириш ўрнига, деҳқонга қизиқарли ва амалий кўрсатувлар намойиш этилса яхши бўларди. «Давра суҳбатлари»да эса сўз олган киши гапини салом-аликсиз бошлаб юборади. Бу одобдан эмас, албатта.

⊙ Н. Набиева, Тошкент шаҳар, Петров кўчаси, 329-уй, 27-квартирада яшовчи:

— Оила, хотин-қизлар масаласига кўпроқ эътибор берилса. Ярим-яланғоч, ҳаёсизларни «кўз-кўз» қилиш ўрнига Камолиддин Раҳимов каби халқимизнинг севимли санъаткорлари чиқиб туришса айни муддао бўларди.

⊙ Г. Зарипова, А. Икромов районидаги 62-кечки мактаб ўқитувчиси:

— Охирги пайтларда ортиқиб кўрадиган кўрсатув бўлмади. Яхши концертлар, яккахон хонандалар фақат пахта терими мавсумида экранда кўриниб қолади. Кечкунлари бадиий фильмлар намойиш этиш камайиб кетди. Кундузи қўйилганларини эса ишда бўлиб кўролмаймиз.

⊙ Шунингдек, 22-СПТУ ўқувчиси Ш. Ботирова, А. Икромов район, Назарбек кўчасида яшовчи М. Сиддиқова, Наманган область, Учқўрғон район Калинин номли колхоздан Й. Тўраев, ТошДУ студенти А. Акбаровлар ҳам қайта қуриш, ўзбекча мультфильмларни кўпайтириш, «Ассалому алайкум» ахборот-музикали программасини жонлантириш истагида эканликларини билдиришган.

Раҳмат. Қўнғироқларингизни кутамиз.

Телефонимиз номери: 32-58-85.

Р. БОБОМУҲАМЕДОВ навбатчилик қилди.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

27 апрель, пайшанба

⊙ ЎзТВ

15.00 «Балоғатга етмаганлар». Бадиий фильм. 16.45 «Ҳамма билан бир сафда». Ўзбекистон карлар жамиятининг 60 йиллигига (рус.). 17.25 Ўқитувчи экрани. Адабиёт дарсларида таълим ва тарбия бирлиги. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Қоплон учун уй». Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бир соат бевосита мулоқот». Ёшлар уй-жой комплекси: ташаббус тақдири (рус.). 19.30 «Ижара пудратига — кенг йўл». Сирдарё область Арнасой районидаги Ворошилов номли совхоз мисолида ижара пудратининг афзалликлари ҳақида. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Камолот сари». М. Самандарова. М. Соҳибов. 21.00 «Арманистон мусибати — ҳамманинг қайғуси». «Узагрострой»нинг Арманистонга зилзила оқибатларини тугатиш борасида кўрсатаётган қардошларча ёрдами ҳақида. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ахборот». 22.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Келинг, очиқчасига гаплашайлик...». Экологик муаммолар ҳақида. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Охирги икки». Бадиий фильм («М. Горький номли киностудия»). 20.30 Реклама. 20.40 «Илҳом». «Рассом Раҳим Аҳмедов», «Сопол ўйинчоқлар». Ҳужжатли телефильмлар программаси.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари — ҳаётга! Ленинград районидаги «Бўстон» совхози мисолида хўжалик юритишнинг янги усулларининг жорий этилиши ҳақида. 22.25 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар: «Дарахт ва Мушук», «От», «Ара, Бара, Пух». 9.35 Футбол. Жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. СССР — ГДР терма командалари. Киевдан кўрсатилади. 11.15 Янгиликлар. 11.25 Рус халқ қўшиқларини И. Акчарова куйлайди. 11.40 Болалар соати (инглиз тили дарси билан). 12.40 Халқаро конкурслар лауреати А. Диев чалади (фортепьяно).

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 Р. Штраус. Ми-бемол мажор сонатаси. 16.45 «Жаноб де Мольер ҳаёти». Ҳужжатли фильм премьераси («Қозоқфильм»). 17.15 Концерт (Афғонистон). 17.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.30 «Партком ва қайта қуриш». Закарпатье районлари мисолида миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Польша фольклори». 20.00 «Кинопанорама». 21.30 «Время». 22.05 СССР халқ артисти Е. Нестеренко концерти. 23.05 «Манзара». Ҳужжатли фильм премьераси. И. Глазунов асарлари кўргазмаси ҳақида. 23.30 «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильмлар: «Геометрик фантазиялар», «Андазанинг пайдо бўлиши». 9.45, 10.35 Табиатшунослик. 4-синф. Ўсимликлар ва қуруқликдаги жониворларнинг хилма-хиллиги. 10.05 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.55 «Революция рассомлари». 11.35, 12.35 А. П. Чехов. «Олчазор». 9-синф. 12.05 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 13.05 Иллюзион. «Мисс Менд». Уч серияли бадиий фильм. 1-серия. 14.30 Янгиликлар. 14.40 Иллюзион. «Мисс Менд». Уч серияли бадиий фильм. 2-серия.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 «Гражданин». Ҳужжатли фильм премьераси (Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси). 18.30 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 18.35 УССР халқ артисти Г. Ципола концерти. 19.20 «Шу куннинг хроникаси». Киножурнал. 19.30 «Яна бир табассум». Фильм-концерт. 20.00 «Робинзон Кузя». Мультфильм. 20.15 Халқ куйлари. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.40 «Ватанга хизмат қиламиз». Ҳужжатли фильм. 21.00 Томошабинсиз концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Иллюзион «Мисс Менд». Уч серияли бадиий фильм. 3-серия. 23.05 Янгиликлар. 23.15 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. Швециядан кўрсатилади.

28 апрель, жума

⊙ ЎзТВ

15.00 «Довулдан кучли». Бадиий фильм. 16.20 Телефильм. 16.45 Химия. Олтингугурт ва унинг бирикмалари. 17.15 «Сўз Радкевичга». Телефильм. 17.45 Янгиликлар. 18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Кузбасс» (Кемерево). «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. Танаффус пайтида — Телефильм. 19.50 «Йўл эртаги». Катталар учун мультфильм. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Актуал интервью». Пахтачиликда интенсив технология. 20.30 «Инсон ва қонун». Ҳуқуқий ислоҳот йўлларида. 21.15 «Олатов бўёқлари». Манзарали фильм. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ахборот». 22.35 Мақом кечаси. 23.25 «Эртага — премьера». Кинокўрсатув. 00.25 Кўрсатувлар программаси.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Кўпик». Бадиий фильм («Мосфильм»). 20.45 «Нафосат олами». Телефильм. 21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув (рус.). 21.15 «Феруза». Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Нооруз—89» театр фестивали. Фестивалнинг ёпилиши ҳақида репортаж. 22.35 «Бемаъни латифа». Бадиий фильм, субтитр билан (рус.).

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. Швециядан кўрсатилади. 11.05 Янгиликлар. 11.15 «Кинопанорама». 12.45 Мультфильмлар: «Тилла қўнғиз», «Биринчи скрипка». 13.15 Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари: «Старочеркаска — байрамга» (Ростов-Дон), «Елканлар қуршовида» (Киев). 13.55 «Қўшиқларимиз — дўстларга». Свердловскдан кўрсатилади.

* * *

15.55 Янгиликлар. 16.05 «Қайта қуриш прожектори». 16.15 «Образ». Юқори синф ўқувчилари учун адабий ўйин. 17.45 «Интерсигнал». 18.15 СССР халқ артисти, композитор О. Меликов асарларидан концерт. 19.05 «Дунё воқеалари». 19.20 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. 1-давр. Швециядан кўрсатилади. 20.00 Отиш спорти. Пневматик қурол. Жаҳон чемпионати. Югославиядан кўрсатилади. 20.10 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. 2 ва 3-даврлар. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Бу бўлган... бўлганди...». 23.35 Катталар учун мультфильмлар: «Пиф-паф-ой-ой-ой», «Аждаҳо ҳақидаги эртакнинг янги вариантлари». 23.05 «Нигоҳ».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Иеронем Босхнинг боғида». Илмий-оммабоп фильм премьераси («КНФ»). 9.35, 10.35 Музика. 1-синф. Симфоник оркестр чолғулари. 2-кўрсатув. 10.05 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 ПТУ ўқувчиларига. И. В. Гёте. «Фауст». 11.35 Тарих. 7-синф. «Буюк заҳматкашнинг илмий ишлари». В. Татишчев. 12.20 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.50 Иллюзион. «Мисс Менд». Уч серияли бадиий фильм. 3-серия. 13.50 Янгиликлар. 14.00 Ритмик гимнастика.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 У. Уолтон. Альт ва оркестр учун концерт. 18.15 Озарбайжон ССР Давлат телерадиоси. «Давр ва тақдирлар» (Боку). 19.20 «Думлар». Мультфильм. 19.35 Реклама. 19.40 Молдавия ССР Давлат телерадиоси. «Ёшлик тўлқини» (Кишинёв). 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Ритмик гимнастика. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Дўстларимиз экрани. «Хайрлашув мазуркаси». Бадиий фильм. 1-серия (ПХР). Премьера. 23.20 Янгиликлар. 23.30 «Хайрлашув мазуркаси». Бадиий фильм. 2-серия.

29 апрель, шанба

⊙ ЎзТВ

10.00 «Шанба экрани». Кинопрограмма. 10.30 «Ишлар қалай, чемпион?». Л. Павлова, В. Дуюнова ўзлари ҳақида ҳикоя қиладилар (рус.). 11.00 Орол бўйи муаммолари». 11.40 «Қаллиқ ўғирлаш». Бадиий фильм («Озарбайжонфильм»). 12.50 «Инсон ва замин». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун программа. 13.55 «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». Музикали программа. 14.25 «Бош наказ». Халқ депутатларининг иши ҳақида (рус.). 15.00 «Муаммо билан юзма-юз». Табиат ҳимояга муҳтож.

* * *

17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 «Ғаройиб манеж». Мультфильм. 17.45 Ўсмирлар учун «Тенгдошлар». 18.55 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа. 19.30 «Ўзбек тилини ўрганамиз». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари телевидениеларининг биргаликдаги программаси. Олмаотадан кўрсатилади. 23.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «3-студия». Кечки ёшлар программаси. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Болалар учун концерт. 18.15 «Наврўзи сулҳ». 19.20 «Негатив». Танқидий кўрсатув. 20.00 Информацион программа. 20.30 «Наво». С. Айний номли опера ва балет театри фойесидан кўрсатилади 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениесининг биргаликдаги программаси. 23.05 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 «Уй академияси». 9.30 Украин куйлари. 9.50 «Умринг боқий бўлсин, Ер!». Экологик программа. 10.50 «Танишиш». Адабий кўрсатув. 11.20 ГДР санъат усталарининг концерти (ГДР телевидениеси). 11.55 «Севги йўлида қурбон бўлганларга ёдгорлик». Ҳайкалтарош Вадим Сидур. 12.30 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 13.30 СССР халқ депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, В. И. Ленин номли колхоз раиси В. А. Стародубцев билан Останкино концерт студиясида учрашув. 14.30 Социализм мамлакатларида, «Югославия. 1989 йил баҳори». 15.05 Андрей Миронов иштирок этган фильмлар. «Италияликларнинг Россиядаги ажойиб саргузаштлари» («Мосфильм») ва «Продукционе де Лаурентис». 16.45 «Дунё воқеалари». 17.00 СССР Министрлар Совети мажлисидан репортаж. 18.15 Халқаро панорама. 19.15 «Аёл ҳаётидан ўн беш дақиқа». 19.30 «КВН—89». 21.30 «Время». 22.05 «Телетомошабин ҳамроҳи». 22.25 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. 1-давр. Швециядан кўрсатилади. 23.05 I Бутуниттифоқ гўзаллик конкурси. 23.15 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. 2 ва 3-даврлар. 00.35 «Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг».

⊙ МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.50 «Қишлоқ янгиликлари». 9.50 Талабларингизга биноан такрорланади. «Жаҳоннинг йирик музейи. Лувр», 4 ва 5-сериялар (Франция). 10.40 Иттифоқдош республикалар кинопублицистикаси. Олмаота ва Ашхобод телевидение студиялари ҳужжатли фильмларининг премьераси. 11.45 «Цирк артистлари Ермолаевлар». Фильм-концерт. 12.30 «Тилла тоғ сири». Бадиий фильм, субтитр билан (Свердловск киностудияси). 13.40 «Ошкоралик» фестивалининг ҳужжатли фильмлари. «Қаср» («ЛСДФ»). 14.40 Отиш спорти. Пневматик қурол. Жаҳон чемпионати. Югославиядан кўрсатилади. 15.00 Мамлакат театрлари намойиш этади. А. Арбузов. «Музаффар аёл». Ленсовет номли Ленинград академик театри фильм-спектакли. Премьера. 16.55 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 17.00 Телевизион музикали абонемент. 18.00 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Забт» («Тожикфильм»). 10.15 «Ҳақиқат нима?». Ф. Донахью ва В. Познернинг совет ёшлари билан учрашувлари. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 «Время». 22.05 «Қайнаб турган қозон атрофида рақслар». Телевизион бадиий фильм 1 ва 2-сериялар («Эстонтелефильм»). Премьера. 00.15 Янгиликлар.

30 апрель, якшанба

⊙ ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа. 10.00 «Оила даврасида». Кинопрограмма. 10.30 «Биргаликда куйлаймиз». Н. Норхўжаев, П. Мўмин. «Эҳ, бугун байрам» (такрор.). 10.55 «Хотиржамлик бекор қилинади». Бадиий фильм («Мосфильм»). 11.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Китоб — бизнинг дўстимиз». 12.45 «Замандас» программаси (қозоқ тилида). 12.55 «Футбол чорраҳаларида». 13.15 «Тошкент — Сиэтл». Ҳужжатли фильм. 13.35 «Рангинкамон», «Камалак жилоси». Тожик тилида кўрсатув. 14.25 «Хотиржамлик бекор қилинади» («Мосфильм»). 14.30 «Хизмат кўрсатиш: талаб ва таклиф». Қибрай салқин ичимликлар комбинатининг иши ҳақида (рус.). 15.00 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Тезюрар Мук». Мультфильм. 18.20 «Қўғирчоғим оппоғим». Тошкент шаҳри болалар боғчаларининг тарбияланувчилари иштирокида концерт. 18.50 Телефильмлар. 19.20 «Сувора». Музикали программа. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Мушоҳада». Аёллар учун программа. 20.50 Санъат усталари. ЎзССР халқ артисти К. Исмоилова. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ахборот». 22.25 Санъат усталари. Ўзбекистон ССР халқ артисти К. Исмоилова (давоми). 23.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қувноқлар ва зукколар». Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси командалари учрашади.

⊙

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Самога йўл». 18.40 «Ҳунар омуз». 33-ҳунар-техника билим юрти. 19.30 «Жаҳоннамо». Бадиий-публицистик программа. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Жаҳоннамо». Бадиий-публицистик программа (давоми).

⊙ МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.15 «Спортлото» тиражи. 9.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун дам олиш-ўқув кўрсатуви. 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.05 «Оламга саёҳат». Альманах. 13.05 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Беляночка ва Розочка». Бадиий фильм (ГДР). 14.30 «Музикали киоск». 15.00 «Здоровье». 15.45 «Дўстлик меридианлари». Биродарлашган шаҳарлар бадиий коллективларининг концерти. 16.15 «Менга сўз беринг». Ёзувчи В. Распутиннинг чиқиши. 16.30 Мультфильм премьераси. 17.30 «Қишлоқ янгиликлари». 18.30 «Халқаро панорама». 19.20 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. 1-давр. Швециядан кўрсатилади. 20.00 Отиш спорти. Пневматик қурол. Жаҳон чемпионати. Югославиядан кўрсатилади. 20.10 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалари матчи. 2 ва 3-даврлар. 21.30 «Время». 22.05 «Салом, доктор!». 22.20 СССР Иттифоқи Большой театрида СССР халқ артисти Ю. Н. Григоровичнинг ижодий кечаси. 00.20 Футбол шарҳи. 00.50 Янгиликлар.

⊙ МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг! 8.50 «Экранда Сибирь». Киножурнал. 9.00 «Хайрлашув мазуркаси». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.00 Украина ССР Давлат телерадиоси. «Гарт» ёшлар студияси» (Киев). 12.10 «Орзунинг рўёбга чиқиши». Мультфильм. 12.40 «Она замин ташвишида» туркумидан телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси. «...келиб Каспий денгизига қуйилади» (Куйбишев), «Каскад» (Владивосток). 13.45 Қадимий куйлардан концерт. 14.15 «Ошкоралик» фестивалининг ҳужжатли фильмлари. «Адонис —14» (сценаристлар ва режиссёрлар икки йиллик олий курси). 14.25 П. И. Чайковский. «Евгений Онегин». Лирик саҳналарнинг концерт ижроси. 17.15 Спорт ва шахс. «Менинг тренерим». Эркин кураш бўйича СССРда хизмат кўрсатган тренер С. Преображенский ҳақида телеочерк. 17.45 «Яшил чироқ». Декабрист И. И. Пушчиннинг авлодлари ҳақида. 19.00 «Киносерпантин». 1-дубль. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Киносерпантин». 2-дубль. 21.30 «Время». 22.05 «Салом, доктор!». 22.20 «Киносерпантин». 3-дубль. «Деррик» сериясидан. «Ахлатдаги атиргул». Телевизион бадиий фильм премьераси (ГФР телевидениеси). 00.50 Янгиликлар.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги —32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Ташкентская неделя» рекламалар идораси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.

Р—01174. Ички саҳифаларга 19.00 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. Б. 3001. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10